БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 38 (1042)

22 ФЕВРАЛЬ ШАНБА 1958 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Андижон областига Ленин ордени топширилди. (1-бет).

Пахтакорлар Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари шарафига Катта Кремль саройида қабул маросими (1 ва 2-бетлар).

СССР Олий Совети Президиумининг адмирал Октябрьскийга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони бериш тўғрисида Фармони (1-бет).

СССР Олий Совети сайловига тайёргарлик (2-бет).

СССР Ҳукуматининг баёноти (2-бет).

Ғанимат кунлардан тўла ва унумли фойдаланиб, дала ишлари суръатини кучайтирайлик! Н. Рихсиев, З. Муҳамаджонов. — Бу йилги ҳаракат бошқача (3-бет).

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН: **Х. Саматова.** — Совет демократияси ва хотин-қизлар (3-бет).

ФЕЛЬЕТОН: **Б. Халилов, Ш. Кузанбоев.** — Игна санчар «доктор»лар (3-бет).

СОВЕТ АРМИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН: **В. Мансветов.**—Совет Иттифоқи Қаҳрамони Ботир Бобоев. **Г. Назарянц.** — Контрреволюцион фитнанинг фош бўлиши (4-бет).

Осиё ва Африка мамлакатлари хотин-қизларининг конференциясида (4-бет).

Чехословакия Республикаси ҳукуматининг баёноти (4-бет).

Сайлов кампаниясида энг муҳим давр

СССР Олий Советига сайлов куни — 16 март тобора яқинлашиб келмоқда. Сайлов кампанияси тобора қизиб бормоқда, ҳозир эса унинг энг муҳим даврлари бошланди.

Сайловга тайёргарлик ишлари совет кишиларининг маънавий-сиёсий бирлигини, мамлакатимиз халқларининг бузилмас дўстлигини, халқимизнинг қўлга киритган барча тарихий ғалабаларининг ҳаётбахш манбаи, коммунизм сари ишонч билан ҳаракатимизнинг асоси бўлган партия, ҳукумат ва халқ бирлигини қайта-қайта намойиш қилмоқда. Коммунистлар билан партиясизларнинг мустаҳкам халқ блоки ана шу бирликнинг ёрқин ифодасидир. Сайловда шонли Коммунистик партиямиз касаба союз, комсомол ташкилотлари ва меҳнаткашларнинг бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда қатнашмоқда.

Коммунистик партия вужудга келтирган ва чиниқтирган коммунистлар билан партиясизларнинг халқ блоки тош-метиндек мустаҳкам ва қудратлидир. Коммунистлар билан партиясизлар социалистик жамиятимизда биргаликда яшаб, ёнма-ён туриб мамлакатимизнинг қудратини мустаҳкамлаш учун, КПСС XX съезди белгилаб берган улуғвор программани амалга ошириш учун, яқин келажак — коммунизм учун қаҳрамонона курашмоқдалар ва жаҳоншумул-тарихий ғалабаларни қўлга киритмоқдалар.

Депутатликка кўрсатилган кандидатлар коммунистлар учун ҳам, партиясизлар учун ҳам энг яқин ва қадрлидир. Саноат корхоналари, колхоз, МТС ва совхозларда бўлиб ўтган меҳнаткашларнинг кўпсонли сайловолди йиғилишларида коммунистлар партиясиз ўртоқларнинг кандидатурасини депутатликка қанчалик бирдамлик билан кўрсатган бўлсалар, партиясизлар ҳам шундай бирдамлик ва кўтаринки руҳ билан коммунистларни кўрсатдилар. Областимизнинг меҳнаткашлари СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб ўзларининг энг яхши вакилларини—саноат ва қишлоқ хўжалиги новаторларини, фан ва маданият арбобларини, партия ва ҳукуматимизнинг атоқли арбобларини кўрсатдилар. Чирчиқ электрохимия комбинатининг ишчи ва инженер-техник ходимлари ҳалол меҳнати ва актив жамоат иши билан обрў қозонган инженер Гавҳар Ҳайдаровани, Оҳангарон шахтёрлари донгдор навалоотбойчи Анорбой Эргашевни, Тошкент тўқимачилик комбинатининг кўпминг кишилик коллективи донгдор тўқувчи Нина Алексеевна Игнатовани, янгиерликлар пахтачиликни ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшган тажрибакор олим Назрулла Манноновни СССР Олий Совети депутатлигига кандидат қилиб кўрсатдилар. Бу кишилар ўз ҳаётларини Коммунистик партия ишига, Ватанимизни гуллаб-яшнатиш ва халқнинг бахт-саодати учун курашга бағишлаган совет ватанпарварларидир.

Сайлов кампаниясида муҳим вазифалардан бири кандидатлар учун агитация қилишдир. Кандидатлар учун агитация катта, шарафли ва масъулиятли иш. Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, шунингдек меҳнаткашларнинг барча жамоат ташкилотларининг шу кундаги муҳим вазифаси барча сайловчиларни кандидатларнинг таржимаи ҳоли, меҳнат ва жамоат фаолияти билан таништиришдан иборатдир. Бу вазифани амалга оширишда йиғилишлар, митинглар, суҳбатлар, радио, матбуот ва телевидение каби сиёсий агитациянинг синалган муҳим воситаларидан кенг фойдаланиш керак.

Депутатликка кандидатларнинг сайловчилар билан учрашувлари уларнинг жамоат ва меҳнат фаолияти билан аҳолини таништиришнинг энг муҳим воситасидир.

Депутатликка кандидатларнинг таржимаи ҳоли, жамоат ва меҳнат фаолияти агитаторлар учун қимматли ва бой материалдир. Уларнинг жамоат ва меҳнат фаолияти мисолида Коммунистик партия совет кишисининг маънавий ўсиши ҳақида қанчалик ғамхўрлик қилаётгани, меҳнаткашлар оммасини давлатни идора қилиш ишига кенг жалб этаётгани ўзининг ёрқин ифодасини топган. Шунга кўра депутатликка кандидатларнинг таржимаи ҳоли, жамоат ва меҳнат фаолияти билан танишмаган бирорта ҳам сайловчи қолмаслиги керак.

Сайловга саноқли кунлар қолаётгани сабабли ҳам партия ташкилотлари сайлов участкасида сайловолди сиёсий агитация ишларини янада кучайтиришлари, ташкилий-техника тайёргарликка алоҳида эътибор беришлари керак. Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг, агитколлектив ва агитаторларнинг сайловолди агитация ишларининг асосий мазмуни сайловчиларга КПСС Марказий Комитетининг барча сайловчиларга Мўрожаатини, Коммунистик партия ва ҳукуматимизнинг мамлакатимиз саноати ва қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришни, халқимизнинг моддий фаровонлиги ва маданий савиясининг муттасил ўсишини, СССР халқлари ўртасидаги қардошлик, дўстлик алоқаларни янада мустаҳкамлашни ва бутун дунёда мустаҳкам тинчлик ва халқлар хавфсизлигини таъмин этишни кўзда тутган ички ва ташқи сиёсатини ҳар тарафлама тушунтириб беришдан иборатдир.

Сайловни меҳнаткашларнинг уюшқоқлиги ва бирдамлиги билан ўтиши кўп жиҳатдан унга ташкилий техника жиҳатдан пухта тайёргарлик кўришга ҳам боғлиқ. Энг яхши жамоат бинолари овоз бериш хоналари учун ажратилган. Эндиликда маҳаллий Советларнинг вазифаси— бу хоналарни сайлов кунига қадар муносиб даражада жиҳозлашдан, кабиналарни яширин овоз беришни тўла таъмин этадиган қилиб қуришдан, сайловчилар рўйхати ниҳоятда тўла ва аниқ бўлишини таъминлашдан иборат.

Ўтган барча сайловларда коммунистлар билан партиясизлар блоки ажойиб ғалаба қозонди, халқимиз шу блокнинг кандидатлари учун якдиллик билан овоз бериб, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига ўзининг ишончини ва садоқати чексиз эканлигини кўрсатган эди. КПСС Марказий Комитети Мурожаатида барча сайловчиларни СССР Олий Советига ўтказиладиган бу сайловда ҳам коммунистлар билан партиясизлар блокининг кандидатлари учун якдиллик билан овоз беришга чақиради. Шубҳа йўққи, Коммунистик партия, Совет ҳукумати ва жонажон она-Ватан меҳри-муҳаббати билан яшаётган барча совет халқлари қаторида областимизнинг меҳнаткашлари бўлажак сайловда ҳам коммунистлар билан партиясизлар халқ блоки кандидатлари учун овоз бериб, Коммунистик партия ленинча Марказий Комитети атрофига янада жипслашганликларини намойиш қиладилар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

АДМИРАЛ Ф. С. ОКТЯБРЬСКИЙГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Улуғ Ватан уруши даврида немис-фашист босқинчиларига қарши курашда флотга моҳирона раҳбарлик қилганлиги ҳамда мардлик, жасорат ва қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун адмирал Филипп Сергеевич **Октябрьскийга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилсин ҳамда **Ленин** ордени ва **«Олтин Юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль
1958 йил, 20 февраль.

Андижон областига Ленин ордени топширилди

20 февралда Ўзбекистон пахтакорлари—пахтакорларнинг эндигина тамом бўлган Бутуниттифоқ кенгашининг қатнашчилари Андижон областига ҳукумат мукофотини тантанали суратда топшириш маросимида қатнашиш учун Кремлга келдилар. Булар орасида Андижон область колхоз ва совхозларининг меҳнаткашлари ҳам бор эди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошиловни, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. А. Муҳитдиновни, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. Р. Рашидовни, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзени, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Камоловни, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари Р. Е. Мельников ва Г. А. Габриельянцни, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси М. З. Мирзааҳмедовни, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Р. Ғ. Ғуломовни самимий кутиб оладилар.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе Андижон областини мукофотлаш тўғрисидаги Фармонни ўқиб берди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов Андижон область меҳнаткашларининг делегациясига Ленин ордени топширди. Область партия комитетининг биринчи секретари Р. Қурбонов, меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитетининг раиси А. Ҳайдаров, Пахтаобод район партия комитетининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Неъматшоев, Андижон район партия комитетининг секретари К. Усмонов, Избоскан район партия комитетининг секретари Ғ. Охунов, Хўжаобод район партия комитетининг секретари Т. Каримов, Жалақудуқ район партия комитетининг секретари П. Қаюмов, Ленинск район партия комитетининг секретари Т. Комилов, Андижон районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Бакиров, Олтинкўл районидаги Тельман номли колхознинг раиси М. Йўлдошева, Москва районидаги «Москва» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. Раҳимов, Чинобод районидаги Ворошилов номли колхознинг раиси А. Умурзоқов ҳукумат мукофотини қабул қилиб олдилар.

К. Е. Ворошилов улар орқали область қишлоқ хўжалигининг барча ходимларини муносиб ва юксак мукофот билан самимий ва чин кўнгилдан қутлади.

Андижон область партия комитетининг биринчи секретари Р. Қурбонов, Пахтаобод район партия комитетининг секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Неъматшоев, Олтинкўл районидаги Тельман номли колхознинг раиси М. Йўлдошева, Андижон районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони И. Бакиров ва Избоскан районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ш. Юсупов ўзларининг жавоб нутқларида ана шу мукофот область меҳнаткашларини ғоят шодлантирганлиги ва фахрлантирганлиги тўғрисида гапирдилар.

Андижон областининг пахтакорлари ўзларининг Ватан бахт-саодати йўлида қилган меҳнатларига бу қадар юксак баҳо берганликлари учун Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига қизғин ташаккур изҳор қиладилар. Улар мамлакатнинг пахтага бўлган эҳтиёжларини тобора кўпроқ миқдорда таъминлашдан иборат асосий вазифани бажариш учун ўз кучларини аямасликларини айтдилар. Андижонликлар КПСС Марказий Комитети ва СССР ҳукуматига ваъда бериб, бу йил ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта етиштиражакларини, давлатга жами камида 460 минг тонна пахта топширажакларини билдирадилар.

Пахтакорлар К. Е. Ворошиловнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. К. Е. Ворошиловнинг нутқи кўп марта қарсаклар билан бўлиниб турди.

К. Е. Ворошилов айтдики, Андижон областининг Совет Иттифоқи олий ордени билан—Ленин ордени билан мукофотланиши областдаги барча пахтакорлар — колхозчилар, совхоз ва МТС ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, шунингдек партия ва совет ходимларининг мукофотланиши демакдир.

К. Е. Ворошилов СССР Олий Совети Президиуми, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, Совет ҳукумати номидан ва шахсан ўз номидан Андижон области қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларини ажойиб муваффақиятлар билан, хусусан катта майдонларда пахтадан мўл ҳосил олганликлари билан қизғин табриклади.

К. Е. Ворошилов Ўзбекистоннинг бошқа областлари ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштиришга эришадилар ва улар ҳам бунинг учун Ленин ордени билан мукофотланадилар, деб ишонч билдирди.

Ўтган тўрт йил ичида Андижон областида пахта майдони қарийб 10 минг гектар кенгайди. Андижон области 1957 йилда пахта етиштириш юзасидан Ўзбекистонда биринчи ўринни олди, маълумки, ҳар гектар ердан олинган пахтанинг ўртача ҳосили 1953 йилдаги 23,7 центнер ўрнига 28 центнердан кўпроқ бўлди. Областдаги кўпгина районлар пахтадан янада кўпроқ ҳосил олдилар. Масалан, Андижон районида ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда қарийб 36 центнердан, Пахтаобод районида 34,9 центнердан, Ленинск районида 32,2 центнердан пахта олинди.

К. Е. Ворошилов яна бундай деди: Областдаги илғор районларнинг эришган муваффақиятлари алоҳида тақдирга сазовордир ва шу билан бирга, пахта ҳосилдорлигини ошириш учун катта резервлар борлигини кўрсатади.

Фан ютуқлари ва илғор иш тажрибаларини пахтачилик соҳасида кенг қўлланиш—пахтадан муттасил мўл ҳосил олишнинг асосий манбаларидан биридир. 90 минг гектардан кўпроқ майдонда чигит квадрат-уялаб экилди ва икки томонлама ишланди. Бу чора пахта етиштиришда одам кучи меҳнатини сарфлашни анча камайтирди ва областдаги колхозларнинг салкам икки миллион иш кунини тежашларига имкон берди.

Областдаги колхоз ва совхозлар аҳоли жон бошига чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасида яқин йиллар ичида АҚШга етиб олиш юзасидан Коммунистик партия томонидан қўйилган вазифани амалга ошира бориб, 1957 йилда сут етиштириш соҳасида олинган мажбуриятни, шунингдек жамоат чорвачилигини ривожлантириш планини бажардилар. Ўтган йили колхозларда соғиб олинган сут миқдори 1954 йилдагидан беш баравар ортди. Областдаги колхозлар ўтган йили гўшт, сут ва жун етказиб бериш ва харид қилиш давлат планини анча ошириб бажардилар.

Колхозлар пахта ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш натижасида салкам бир ярим миллиард сўм даромад олдилар ёки 1955 йилдагидан 235 миллион сўм кўпроқ даромад олдилар.

Шу нарсани айтиб ўтиш қувончлики, деди К. Е. Ворошилов,—даромад кўпайиши билан колхозлар ишлаб чиқариш ва маданий-маиший бинолар қурилишини кенг миқёсда ривожлантириб юбордилар.

Пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши, дейди К. Е. Ворошилов,—кеча тамом бўлди. Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Арманистоннинг илғор пахтакорлари қимматли тажрибаларини айирбошлаш, пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасидаги энг муҳим вазифаларни муҳокама қилиш учун тўпландилар. Қаттиқ ишонч билдириб айтиш мумкинки, бу кенгаш пахта етиштиришни янада кўпайтириш, пахта ҳосилдорлигини ошириш, меҳнат сарфини камайтиришда, илғорларнинг ютуқларини барча колхоз ва совхозларда жорий қилишда муҳим роль ўйнайди.

Кенгаш улуғ социалистик Ватанимиз халқларининг бузилмас дўстлигини, шонли Коммунистик партиямиз ленинча миллий сиёсатининг тантанасини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатди. Мамлакатимизнинг халқлари қардошлик оиласида аҳиллик билан коммунизм қуриш йўлидан бормоқдалар. Халқларнинг дўстлиги—бизнинг кучимиз, тинч ижодий меҳнат соҳасида ва Совет давлатининг қудратини мустаҳкамлаш соҳасида эришган ғалабаларимизнинг ва бундан кейин эришадиган янги ғалабаларимизнинг гаровидир.

К. Е. Ворошилов сўзининг охирида Андижон областининг меҳнаткашларини юксак мукофот билан яна бир марта самимий табриклади ва уларнинг пахта далаларида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритишларини, ўзларининг шахсий ҳаётида соғлом ва бахтиёр бўлишларини тилади.

Андижон областига Ленин орденини топшириш маросимида Ўзбекистон КП Қашқадарё область комитетининг биринчи секретари М. Ғуломов, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари А. Тоиров, Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари О. Алимов, Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари А. Ҳакимов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари С. Нуриддинов, Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Т. Қамбаров, меҳнаткашлар депутатлари Самарқанд область Совети ижроия комитетининг раиси Р. Ортиқов ва Сурхондарё область ижроия комитетининг раиси К. Ёқубжоновлар ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Суратда: СССР Олий Совети Президиуми Раиси **К. Е. Ворошиловнинг** Андижон область вакилларига Ленин ордени топшириш пайти.

Н. Ситников фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Пахтакорлар Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари шарафига

Катта Кремль саройида қабул маросими

Пахтакорлар Бутуниттифоқ кенгашида қатнашган колхоз ва совхоз далаларининг шонли меҳнаткашлари беш кундан бери Москвада меҳмон бўлиб туришипти. Улар ўзлари эришган бой тажрибаларни бир-бирларига айтиб, қилган катта ишларининг натижаларини якунлаб, Ўрта Осиё, Қозоғистон ва Закавказьедаги ўртоқларига ва дўстларига Катта Кремль саройи минбаридан мурожаат қилдилар ва уларни совет пахтачилигини тағин ҳам зўр куч билан юксалтирмоқ учун ҳормай-толмай кураш олиб боришга чақирдилар.

20 февраль кечқурун КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети пахтакорлар Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари шарафига Катта Кремль саройида қабул маросими ўтказдилар. Ўзбекистон ССР, Тожикистон ССР, Туркманистон ССР, Озарбайжон ССР, Қозоғистон ССР, Қирғизистон ССР ва Арманистон ССР қишлоқ хўжалик илғорлари Георгий залида ва Грановитая палатада тўпландилар. Мўл ҳосил усталаридан кўпларининг кўкракларида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони олтин юлдузлари, Совет Иттифоқи орденлари ва медаллари, Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасининг медаллари уларнинг меҳнат соҳасидаги қаҳрамонликларидан далолат бериб ярқираб турибди.

Залда пахтакорлар билан бирликда Москвадаги тўқимачилик корхоналарининг оқ олтинни миллион-миллион метр газлама қилиб тўқиб бераётган ишчилари, инженерлари ва техниклари ҳам тўпланган.

Меҳмонлар орасида СССР Олий Советининг депутатлари, СССР министрлари, иттифоқчи республикаларнинг партия ва совет раҳбарлари, шунингдек пахтанинг янги сортларини ва такомиллашган тўқимачилик машиналарини зўр ижодий ғайрат билан яратиб берган атоқли совет олимлари ҳам бор.

Қабул маросимида СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, Хитой Халқ Республикаси, Корея Халқ-Демократик Республикаси, Бирма Иттифоқи, Болгария ва Афғонистондан келган қишлоқ хўжалик ходимлари ҳозир бўлдилар.

А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, Н. М. Шверник, А. Н. Косигин, М. Г. Первухин ўртоқлар меҳмонларни кутиб олдилар.

Залда тўпланганлар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва СССР ҳукумати раҳбарларини қизғин табрикладилар. Кремль саройида қарсаклар гулдураб кетди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Н. А. Муҳитдинов** залда тўпланганларга мурожаат қилиб нутқ сўзлади. У, дедики, КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукумати Ўзбекистон ва Тожикистоннинг, Туркманистон ва Озарбайжоннинг, Қозоғистон, Қирғизистон ва Арманистоннинг ажойиб вакиллари, социалистик Ватанимизнинг шонли пахтакорлари шарафига бу қабул маросимини ташкил қилдилар.

— Партиямиз Марказий Комитетининг ва Совет ҳукуматининг, — деб давом қилди ўртоқ Н. А. Муҳитдинов, — самимий табригини ва энг яхши истакларини сизларнинг ҳаммангизга топширишга ижозат берингиз.

Пахтакорларнинг кеча ўз ишини тамомлаган кенгаши ғоят уюшқоқлик, ишчанлик билан ва юксак даражада ўтди. Никита Сергеевич Хрушчевнинг ёрқин нутқида, музокараларда, мажбуриятларда ва докладларда кўтарилган масалалар пахтачиликни ривожлантиришда катта босқич бўлиб, пахтачилик тарихида, шунингдек Ўрта Осиё ва Закавказье халқларининг тарихида янги саҳифалар очиб беради. Кенгаш, Лужникида ўтказилган катта концерт ва бугунги қабул маросими, шунингдек Ўрта Осиё ва Закавказье вакилларининг заводлар, фабрикаларда, майдонларда ва кўчаларда Москва меҳнаткашлари билан бўлган учрашувлари ленинча миллий сиёсатнинг ҳамда оғамиз улуғ рус халқи бошчилигида Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстликнинг қудратли намойишига айланди.

Партиянинг раҳбарлиги, халқлар ўртасидаги дўстлик ва бирлик — булар Совет Иттифоқи ва ҳар бир айрим республика эришаётган ҳамма муваффақиятларнинг асосий шарти ва гаровидир. Шунинг учун ҳам Ўрта Осиё ва Закавказье халқларининг вакиллари, бу улуғ дўстликни кўз қорачиғидек сақлаймиз ва улуғ партиямизнинг ленинча интернационал байроғига ҳамиша содиқ бўлиб қоламиз, деб Кремлда тантанали ваъда берганликлари тасодифий иш бўлмади.

Н. А. Муҳитдинов Бутуниттифоқ кенгашида ҳозир бўлган чет эл меҳмонларини самимий табриклайди. У, совет пахтакорларига шон-шарафлар бўлсин ҳамда улуғ рус халқи бошчилигида СССР халқларининг абадий дўстлиги ва чин қардошлиги омон бўлсин деб хитоб қилади. Залда узоқ давом қилган гулдурос қарсаклар янграйди. Ўртоқ Муҳитдинов барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси Совет Иттифоқининг улуғ ленинчи Коммунистик партияси яшасин деб биринчи қадаҳни кўтарганида гулдурос қарсаклар яна кучайиб кетади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **К. Е. Ворошилов** сўз олади. У, улуғ совет халқи учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилади.

Бизнинг совет халқимиз, — дейди К. Е. Ворошилов, — инсоният тарихида мисли бўлмаган жуда ажойиб халқдир. Бу ерда Шарқдаги етти республикамизнинг вакиллари турибди. Буларнинг ҳаммаси турли республикалар эканлигини ҳаммамиз ҳам биламиз, лекин шундай бўлса ҳам бизлар яхлит, қардош оиламиз. Фақат бир нарсага афсусланиш мумкинки, азиз ўртоқлар ва дўстлар, бу ерда қолган саккиз республикамизнинг вакиллари келгани йўқ.

Бизнинг мамлакатимиз кўп миллатли мамлакат, лекин мамлакатимизда миллий душманлик, ҳатто миллатлар ўртасида англашилмовчилик ҳеч қачон бўлган эмас ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Ҳар қайсимиз қайси соҳада ишлаётганимиздан қатъи назар ҳаммамиз меҳнаткашлармиз, ҳаммамиз коммунизм қураётган социалистик давлатимизнинг бахт-саодат йўлида, бугун халқимизнинг бахт-саодати йўлида меҳнат қилмоқдамиз.

Бу ерда қардош халқларнинг дипломатик вакиллари ҳам бор, биз бунга ҳаммамиз хурсандмиз.

К. Е. Ворошилов, мана шу улуғ бинокор халқнинг энг яхши, таркибий қисми бўлган ажойиб Совет Коммунистик партияси яшасин, халқимиз ҳамиша боадабликнинг, инсоф-диёнатнинг, меҳнатсеварликнинг, доноликнинг ва табиат инсонга берган ҳамма яхши хислатларнинг ҳамиша намунаси бўлсин, деб хитоб қилади.

Бунга жавобан яна гулдурос қарсаклар янграйди.

Мўл ҳосил етиштирувчи пахта устаси, уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистондаги «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси **Ҳамроқул Турсунқулов** микрофон олдига келади. У, совет халқининг Коммунистик партия теварагида жипслашганлиги ҳақида, эски вақтда эзилиб келган ўзбек, қозоқ, қирғиз халқлари ва бошқа халқлар мамлакатимизда зўр иззат-ҳурмат қилинаётганлиги ҳақида гапиради.

— Биз, — дейди ўртоқ Турсунқулов, — пахтачиликни янада юксалтириш тўғрисида зиммамизга юксак социалистик мажбуриятлар олдик. Биз бу мажбуриятларни албатта бажарамиз! Улуғ Коммунистик партиямиз, унинг Марказий Комитети омон бўлсин!

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари **А. И. Кириченко** қисқа нутқ сўзлайди.

— Бугун биз, — дейди у, — бу ерда Ўрта Осиё, Закавказье ва Қозоғистон халқларининг вакиллари билан, рус халқининг ва мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг вакиллари билан учрашиб турибмиз.

У гулдурос қарсаклар остида меҳнатсевар ўзбек халқи яшасин, Ўзбекистон Коммунистик партияси яшасин, унинг Марказий Комитети яшасин, деб хитоб қилади.

Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Тожикистондаги «Москва» колхозининг раиси **С. Ўринхўжаев** қабул маросимида қатнашувчиларни ўз она тилида табриклайди.

Унга КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **М. А. Суслов** жавоб қайтаради. У Тожикистоннинг ажойиб пахтакорлари яшасин, тожик халқи яшасин, унинг ҳукумати яшасин, Тожикистон Коммунистик партияси яшасин, деб хитоб қилади.

Ўртоқ Сусловнинг бу сўзлари гулдурос қарсаклар билан кутиб олинади.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Туркманистон ССРдаги «Ленинизм» колхозининг раиси **А. Қандимов** халқлар дўстлиги ҳақида гапиради, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига туркман халқи тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликлари учун қизғин ташаккур билдиради.

(ОХИРИ ИККИНЧИ БЕТДА)

Пахтакорлар Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари шарафига

Катта Кремль саройида қабул маросими

БОШИ БИРИНЧИ БЕТДА

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Н. Г. Игнатовнинг** Туркманистон илғорлари, шонли туркман халқи шарафига айтган табрик сўзларини қабул маросимида қатнашувчилар қарсаклар билан кутиб оладилар. Тилагимиз шуки, — дейди ўртоқ Игнатов, — туркман халқи социалистик мусобақада Туркманистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Туркманистон ҳукумати раҳбарлигида олдинги ўринларнинг бирини олсин, деймиз.

Бутун мамлакатга кўпдан бери донгги кетган машҳур мўл ҳосил устаси **Ш. Гасанова** сўзлайди. Ҳозир у—икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Озарбайжондаги илғор қишлоқ хўжалик артелларидан бири бўлган 1-Май номидаги колхознинг раисидир. У, ўз она тили — озарбайжонча гапириб, Озарбайжон республикасининг пахтакорлари юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, дейди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари **А. И. Микоян** ўз нутқида Совет Иттифоқидаги ҳамма халқларнинг маданияти ниҳоят даражада юксалганлигини айтиб ўтди.

Хўш, бунинг сири нимада? — деб савол беради у. — Бунинг сири шундаки, илгари Россияда ҳокимият помешчиклар ва капиталистлар қўлида эди, рус ишчилар синфи эса уларни ағдариб ташлаб, ҳокимиятни ўз қўлига олди ва ҳамма халқларни озод қилди. Бу— Ленин идеяларининг энг улуғ тантанасидир.

Илгари Бокунинг қандай шаҳар бўлганлигини ҳамма билади, — деб давом қилди ўртоқ Микоян, — аммо илгари озарбайжон халқи қандай яшаганлигини билувчилар жуда кам эди. Эндиликда озарбайжон халқининг ривожланган ўз саноати бор. Озарбайжонда нефть, химия, металлургия ва пахта бор. У ерда индустриал меҳнатни қишлоқ хўжалик меҳнатига боғлаб ишлаётган талантли халқ яшайди. Мен ўтмишда Совет ҳокимияти учун курашда катта революцион традициялари бўлган мана шу талантли қаҳрамон озарбайжон халқи соғ-саломат бўлсин деб, шу халқ вакиллари омон бўлсин деб, Озарбайжон Коммунистик партияси омон бўлсин деб қадаҳ кўтараман!

Залда қарсаклар янграйди.

Қирғизистон Ленин район партия комитетининг секретари ўртоқ **Акбаралиев** ўз нутқида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларини ўстираётган совет хотин-қизларига сиҳат-саломатлик тилади.

Қирғизистон вакилидан кейин КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси **Ф. Р. Козлов** сўзлайди. У, Қирғизистон пахтакорларига, бутун қирғиз халқига Қирғизистон Коммунистик партияси Марказий Комитети ва Қирғизистон ҳукумати раҳбарлигига чин кўнгилдан янгидан-янги муваффақиятлар тилайди.

Қозоғистон ССРдаги «Красная звезда» пахта совхозининг вакили Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Аблаш Норбоев,** Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиуми омон бўлсин, халқлар дўстлиги яшасин, деб хитоб қилганида, қабул маросимида ҳозир бўлганларнинг ҳаммаси унинг бу сўзларини қизғин маъқуллайдилар.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **А. Б. Аристов** бундай деди:

— Мана шу унутилмас кечада, Совет Иттифоқи қардош халқлари катта оиласининг дўстлик кечасида ҳозир бўлган кишиларнинг ҳар қайсиси шу ажойиб учрашувда қатнашаётганлигини ўзи учун зўр шараф деб ҳисоблайди. Бутуниттифоқ кенгашида ҳар бир республикадан қатнашган энг яхши кишилар шарафига жуда кўп оташин ва яхши сўзлар айтгим келади. Гуллаб-яшнаётган республикаларимиз учун, энг бой иттифоқчи республикалардан бири бўлган шонли меҳнаткаш Қозоғистоннинг омонлигига қадаҳ кўтармоқчиман.

Қозоғистон бу ерда вакиллари қатнашаётган пахтакорлари билан ҳам машҳурдир: Қозоғистон қўриқ ерларни очиш соҳасида, мамлакатни ғалла билан таъминлаш соҳасида қилган ўзининг жанговар ишлари билан Ватанимизнинг шон-шуҳратини кўтарди. Шу билан бирликда Қозоғистон ўзининг афсонавий табиий бойликлари, ўзининг фойдали қазилмалари билан ҳам жуда бой республикадир.

Улкан, шонли қардош республиканинг янада гуллаб-яшнаши учун, Қозоғистон учун, унинг энг яхши кишилари учун, унинг Коммунистик партияси учун, Марказий Комитети учун, унинг ҳукумати учун, Қозоғистоннинг яйраб-яшнаши учун!— деб ўртоқ Аристов гулдурос қарсаклар остида хитоб қилади.

Шаумян номли колхоз раиси **А. Григорьян** Арманистон колхозчилари номидан гапирди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари **Л. И. Брежнев** Арманистон шонли меҳнаткашларининг янада муваффақият қозонишлари учун қадаҳ кўтаришни таклиф қилади, уларга Арманистон Коммунистик партияси ва Марказий Комитети раҳбарлигида социалистик Ватанимиз шон-шуҳрати учун янги ишлар ва меҳнат қаҳрамонликлари тилайди.

Бу сўзларга жавобан гулдурос қарсаклар янграйди.

— Биз ҳаммамиз, — дейди СССР Министрлар Советининг раиси **Н. А. Булганин,** — Ватанимиздаги ҳамма халқларни бирлаштириш йўлини, коммунизм учун курашда шонли Коммунистик партия теварагида жипслашиш йўлини бизга кўрсатиб берган улуғ Ленин идеялари теварагида Совет Иттифоқи халқларининг жипслашганлигини кўриб ва сезиб, ажойиб хурсандлик ҳисларини кечирмоқдамиз. Совет Иттифоқи пахтакорларининг кенгашида Совет Иттифоқидаги миллий республикаларнинг вакилларигина сўзга чиқиб қолмади, шу билан бирга чет мамлакатлардан келган меҳмонлар ҳам сўзга чиқди. Бу кенгашда улуғ Хитой халқининг вакиллари ҳозир бўлди, Бирма Иттифоқининг, қаҳрамон Кореянинг, дўст Афғонистоннинг, қардош социалистик Болгария Халқ Республикасининг вакиллари сўзга чиқдилар.

Совет пахтакорлари шарафига ўтказилаётган бизнинг мана шу ажойиб тантанамизда бугун юқорида кўрсатиб ўтилган мамлакатларнинг вакиллари билан бир қаторда биз бу ерда Осиё ва Африка мамлакатларининг вакилларини — элчиларни, вакилларни, уларнинг оила аъзоларини ҳам табриклаш шарафига муяссар бўлиб турибмиз. Биз ғоят хурсанд бўлганимиз ҳолда улуғ Хитой элчиси Лю Сяони, улуғ Ҳиндистон элчиси Менон жанобларини ва унинг рафиқасини, Миср элчиси Алкуни жанобларини, Бирма Иттифоқи элчиси У Чинни, Покистоннинг муваққат ишлар вакили Батти жанобларини, Ливаннинг муваққат ишлар вакили Саломи жанобларини, Сурия элчиси Тарози жанобларини, Эфиопия ишлар вакили Саласиё жанобларини, Осиё ва Африкадаги бошқа мамлакатларнинг вакилларини табриклаймиз.

У, қабул маросими қатнашчиларининг қарсаклари остида айтдики, биз бугунги учрашувнинг бутун дунёда тинчлик ишига хизмат қилишини истаймиз.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **Е. А. Фурцева** ўз нутқини Ўрта Осиё, Қозоғистон ва Закавказье хотин-қизларига бағишлади. У, уқтириб айтдики, пахтакорлар кенгашида хотин-қизларнинг қатнашганлиги мамлакатимизда Совет ҳокимияти йиллари мобайнида жуда катта ўзгаришлар бўлганлигидан далолат беради. СССР хотин-қизлари социалистик қурилишда актив қатнашмоқдалар. Биз, — деди ўртоқ Фурцева, — совет хотин-қизларининг муваффақиятларини кўриб хурсандмиз, астойдил қувонамиз, ўртоқлар. Хотин-қизлар бахтли турмушимизни қуришда актив қатнашаётганликларига, болаларни яхши тарбиялаётганликларига, рўзғор ишида миршкор ва вафодор хотин бўлганликларига хурсандмиз.

Ажойиб совет хотин-қизларига ўз ҳаётларида янгидан-янги муваффақиятлар тилашга, сиҳат-саломатлик, бахтиёрлик тилашга, Совет Иттифоқининг чегараларидан ташқаридаги дўстларимизга—Шарқ, Европа, Америка хотин-қизларига ва ер юзидаги барча хотин-қизларга ҳам муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз, ўртоқлар.

Совет хотин-қизларининг ва бутун дунё хотин-қизларининг бахтиёрлиги учун! Хотин-қизларимизнинг мамлакатимиздаги социализм қурилишида янада актив қатнашиб муваффақиятлар қозонишлари учун!

Қабул маросимида қатнашувчилар гулдурос қарсак чаладилар.

Учрашувда ҳозир бўлганлар томонидан қизғин кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари **Н. С. Хрушчев** қабул маросимининг охирида қисқача нутқ сўзлади. У, пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши кеча ўз ишини муваффақият билан тамомлаганлиги ҳақида гапиради.

— Биз Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларининг колхозчилари қилган катта ишларни якунладик,— дейди у. — Катта муваффақиятлар қўлга киритилди, бу муваффақиятлар бизни қувонтиради, бутун совет халқини қувонтиради.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев ўз нутқида пахтакорлар кенгаши қатнашчилари ҳал қилиши лозим бўлган вазифаларга, мамлакатимиздаги ҳамма меҳнаткашлар олдида турган вазифаларга, жумладан оғир саноатни ривожлантириш вазифаларига тўхталиб ўтди. Шу билан бирга ўртоқ Н. С. Хрушчев, тўғри ленинча сиёсат амалга оширилганлиги натижасида эндиликда мамлакатимиз истеъмол воситалари ишлаб чиқаришни ривожлантиришга илгари вақтдагига қараганда кўпроқ маблағ ажратиши мумкинлигини кўрсатиб ўтди.

— Орадан бир неча йил ўтгач,— деди ўртоқ Хрушчев, — жаҳонда қайси мамлакат халқ истеъмол қиладиган маҳсулотларни кўпроқ ишлаб чиқараётганлигини бир кўздан кечирамиз. Ана ўшанда биз биринчи ўринни оламиз деб ўйлаймиз.

Залдагилар нотиқнинг бу сўзини маъқуллаб ва унинг фикрига қўшилиб гулдурос қарсак чаладилар.

Сўнгра ўртоқ Н. С. Хрушчев Ўрта Осиё ва Закавказье республикаларида халқ ижодиёти чинакам гуллаб-яшнаётганлиги, санъатнинг ҳамма турлари муваффақият қозонаётганлиги тўғрисида гапиради.

— КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолари номидан сиз азиз дўстларга истак билдириб шуни айтишга ижозат берингизки, — дейди пировардида ўртоқ Н. С. Хрушчев, — янги рекордлар билан ном чиқарган ва социалистик меҳнат қаҳрамонларининг янги олтин юлдузларини кўкракларида ярқиратиб таққан кишиларингиз кўпайсин! **(Қарсаклар).** Ватанимизнинг шон-шуҳрати учун сиз ўртоқлар ва дўстларга муваффақиятлар, янги ютуқлар тилаймиз. **(Қарсаклар).**

Мамлакатимизнинг ривожланиб бораётганлиги, мустаҳкамланиб бораётганлиги, — дейди ўртоқ Хрушчев, — ҳеч бир кимсани — қўшниларимизни, ҳеч бир мамлакатни, жаҳондаги ҳеч бир халқни ҳам ташвишга солмаслиги керак. Бизнинг мақсадимиз фақат битта, у ҳам бўлса фақат ўзимизнигина бахтиёр қилиб қолмасдан, шу билан бирга бу бахт-саодатдан бутун инсониятни ҳам баҳраманд қилишдир. Коммунизмнинг бутун мақсади мана шу. Яшасин Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги! Яшасин ленинча миллий сиёсат! Яшасин бутун дунёда тинчлик! Ура, ўртоқлар!

Ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқининг охирги сўзлари узоқ, гулдурос қарсаклар билан қопланади.

* * *

Пахтакорлар шарафига Кремлда ўтказилган қабул маросими мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдан иборат олижаноб мақсад йўлида жипслашган СССР халқлари улуғ дўстлигининг қудратли намойишига, совет халқи Коммунистик партия теварагида жипслашганлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

* * *

Қабул маросими қатнашчилари учун катта концерт берилди. Бу концертда Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Арманистон социалистик республикалари миллий санъатининг энг яхши вакиллари, шунингдек Россия Федерацияси артистлари қатнашдилар. (ТАСС).

СССР ҳукуматининг Баёноти

5 февралда Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукумати барча чет эл қўшинларини Кореядан олиб чиқиб кетиш ва мамлакатни тинч йўл билан бирлаштириш масаласига доир Баёнот эълон қилди. Шу Баёнотда барча чет эл қўшинларини, шу жумладан Хитой халқ кўнгиллиларини жанубий ва шимолий Кореядан айни бир вақтда олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги, чет эл қўшинлари олиб чиқиб кетилганидан кейин бетараф мамлакатлар вакилларидан иборат орган назорати остида Умум Корея эркин сайловлари ўтказиш тўғрисидаги, Кореянинг ҳар иккала қисми ўртасида бўладиган иқтисодий ва маданий алоқалар ҳақида тенгҳуқуқлилик асосида маслаҳатлар ўтказиш тўғрисидаги, Корея Халқ-Демократик Республикасининг ва Жанубий Кореянинг қуролли кучларини яқин вақт ичида минимумгача камайтириш тўғрисидаги таклифлар бор.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати дарҳол бу чақириққа жавобан 7 февралда Баёнот эълон қилиб, барча чет эл қўшинлари муайян муддатларда Кореядан чиқиб кетишлари лозимлигини айтди ва Хитой халқ кўнгиллиларини Кореядан олиб чиқиб кетиш масаласини Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукумати билан муҳокама қилишга тайёр эканлигини билдирди. ХХР ҳукумати Жанубий Кореяда ҳозирги вақтда ўз қўшинлари бўлган Қўшма Штатларнинг ва бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари ҳам шу қўшинларни олиб чиқиб кетиш мақсадида шундай тадбирлар кўрсинлар деган масалани қўйди.

Хитой Халқ Республикаси ҳукумати ва Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукумати 19 февралда қўшма Баёнот эълон қилиб, Хитой халқ кўнгиллилари, Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг шу таклифига рози бўлиб, 1958 йилнинг охиригача Кореядан муддатма-муддат батамом эвакуация қилинишга қарор қилганликларини, эвакуациянинг биринчи муддати эса 1958 йил 30 апрелга қадар тамом бўлишини маълум қилдилар.

ССР Иттифоқи ҳукумати Корея Халқ-Демократик Республикасининг ва Хитой Халқ Республикасининг бу янги ташаббуси халқаро кескинликни юмшатишга, давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга ва тинчликни мустаҳкамлашга қаратилган энг муҳим тадбирларнинг бири деб ҳисоблаб, бу янги ташаббусга катта аҳамият беради.

Корейс ва Хитой халқларининг Корея проблемасини тинч йўл билан ҳал қилишга қаратилган, Совет Иттифоқи ва бошқа тинчликсевар кўпгина давлатлар томонидан қўллаб-қувватланган куч ва ғайрати туфайли Кореяда қон тўкиш 1953 йил июль ойида тўхтатилган эди ва ярашиш тўғрисида Битим имзоланган эди. Ҳозирги вақтга қадар ҳам бу Битим Корея ярим оролида тинчликни сақлаб туриш ишида муҳим роль ўйнаб келмоқда. Кореядаги ярашни кузатиб турмоқ учун Польша, Чехословакия, Швеция, Швейцария вакилларидан иборат тузилган бетараф мамлакатлар Комиссиясининг ярашни таъминлашдаги хизмати оз эмас.

Шундай бўлса ҳам Кореядаги аҳвол ташвиш туғдирмаслиги мумкин эмас. Корея Халқ Демократик Республикаси ҳукумати Корея масаласини тинч йўл билан ҳал қилишга қаратилган бир қанча конструктив таклифлар қилганлигига ва куч-ғайрат сарфлаганлигига қарамай, бу ишга Жанубий Корея ҳукумат маъмурлари қаршилик кўрсатиб келаётганликлари ва бу қаршиликни АҚШ қувватлаётганлиги натижасида мамлакат шу вақтгача бирлаштирилмади. Яраш тўғрисидаги битимнинг Кореяга қурол-яроғ киритишни тақиқлаб қўйган муҳим моддасини бажаришдан АҚШнинг 1957 йил ёзида бош тортганлиги, Жанубий Корея армияси энг янги қуроллар билан қуроллантирилаётганлиги ва Жанубий Корея атом базасига айлантирилаётганлиги Корея масаласини тинч йўл билан бартараф қилишни асло енгиллаштирмайди. Яна бунинг устига бу тадбирлар Кореядаги вазиятни кескинлаштирмоқда, Совет ҳукуматининг фикрича, халқаро кескинликни юмшатишга, шу жумладан Узоқ Шарқдаги халқаро кескинликни юмшатишга амалда интилаётган ҳеч бир ҳукумат Кореядаги вазиятнинг кескинлашувидан манфаатдор бўлиши мумкин эмас.

Совет ҳукумати аввалгидек ҳали ҳам шундай фикрдадирки, Корея масаласини Корея ишларига чет давлатларнинг аралашуви йўли билан ҳал қилиш мумкин эмас. Кореянинг миллий бирлигини тиклаш проблемасини корейсларнинг ўзлари Кореянинг ҳар иккала қисмини бир-бирига аста-секин яқинлаштириш йўли билан ҳал қилишлари мумкин.

Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукуматининг мамлакатни тинч йўл билан бирлаштириш ва Кореядан чет эл қўшинларининг ҳаммасини олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги таклифлари ҳамда Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг худди шу масалага доир баёноти Корея проблемасини Кореяда тинчликни мустаҳкамлаш ва шу райондаги уруш хавфи ўчоғини тугатиш манфаатларини кўзлаб ҳал қилиш учун янги имкониятлар очиб беради.

Бу таклифлар халқларнинг халқаро кескинликни юмшатиш, давлатлар ўртасида ишонч ва тинч ҳамкорлик вазиятини вужудга келтириш йўлида тобора кучайиб бораётган интилишларига мос бўлиб тушади.

Агар Жанубий Кореяда ўз қўшинлари бўлган АҚШ ва бошқа мамлакатлар Кореяни тинч йўл билан бирлаштиришга ва Узоқ Шарқда тинчликни мустаҳкамлашга кўмаклашиш учун астойдил интилаётган бўлсалар, улар Корея Халқ-Демократик Республикасининг ва Хитой Халқ Республикасининг таклифларини қўллаб-қувватласалар бўлмайдими? Шу нарсага шак-шубҳа бўлиши мумкин эмаски, барча чет эл қўшинларини олиб чиқиб кетиш Кореядаги вазиятга осойишталик киритади, Кореянинг ҳар иккала қисми ўртасида зарур алоқалар ўрнатилишини осонлаштиради ва шу тариқа мамлакатни аста-секин бирлаштирмоқ учун шарт-шароит вужудга келтиришга ёрдам беради, шунингдек Узоқ Шарқдаги кескинликни юмшатишга ҳам ёрдам беради.

Шу муносабат билан Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукумати томонидан Корея Халқ-Демократик Республикаси билан Жанубий Корея ўртасида тенгҳуқуқлилик асосида тегишли музокаралар ўтказиш, шу жумладан Шимол билан Жануб ўртасида иқтисодий ва маданий алоқалар ўрнатиш масаласига доир музокаралар ўтказиш тўғрисида қилинган таклиф алоҳида аҳамиятга эга бўлиб қолмоқда. Совет ҳукумати Корея Халқ-Демократик Республикаси ҳукуматининг бу таклифи Кореянинг ҳар иккала қисми ўртасида алоқалар ўрнатиш ва бу алоқаларни ривожлантириш учун соғлом негиз бўлиши мумкин деб ҳисоблайди.

Шимолий Корея билан Жанубий Корея ҳукуматлари сулҳ битими тузсалар ва низоъли масалаларни ҳал қилиш учун куч қўлланмаслик тўғрисида мажбурият олсалар, Корея Халқ-Демократик Республикасининг ва Жанубий Кореянинг қуролли кучларини анча камайтириш тўғрисида битим тузилса, улар ўз территорияларида ядро ва ракета қуролларини жойлаштиришга йўл қўймаймиз деб айтсалар, у ҳолда Шимолий Корея билан Жанубий Кореянинг бир-бирига яқинлашуви осонлаштирилган ва Кореяда тинчлик сақланиши таъминланган бўлур эди.

Корея 12 йилдан кўпроқ вақтдан бери икки қисмга бўлиниб қолганлигини ва Кореянинг шу иккала қисми ўртасидаги муносабатларда зарур ишонч йўқлигини ҳисобга олганда, манфаатдор давлатларнинг кенгашини чақириш, СССР ҳукуматининг фикрича, мақсадга мувофиқ иш бўлур эди, Кореянинг ҳар иккала қисмини бир-бирига яқинлаштиришга ёрдам берадиган тадбирларни шу кенгашда муҳокама қилиш мумкин бўлур эди.

Совет ҳукумати Корея Халқ-Демократик Республикасининг ва Хитой Халқ Республикасининг тадбирларини тўла равишда қўллаб-қувватлайди ҳамда Жанубий Кореяда қўшинлари бўлган АҚШ ва бошқа давлатларнинг ҳукуматлари Корея Халқ Демократик Республикаси ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматларининг ташаббусига лозим бўлган даражада эътибор бериб, ўз қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетурлар ва шу тариқа Узоқ Шарқдаги вазиятни янада соғломлаштиришга, Корея районида тинчликни мустаҳкамлашга ҳамда тинчлик ва демократик асосда Кореянинг миллий бирлигини тикламоқ учун шарт-шароит вужудга келтиришга ёрдам берурлар, деб умид билдиради.

Қозоғистон қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши

ОЛМАОТА, 20 февраль. (ТАСС). Бугун Абай номидаги Давлат академик опера ва балет театрида қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгаши очилди. Залда — энг яхши механизаторлар, ғаллакорлар, лавлагикорлар, пахтакорлар, чорвадорлар, олимлар, мутахассислар, партия ва совет ходимлари, ҳаммаси бўлиб 1200 дан ортиқ киши тўпланди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Қозоғистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. И. Беляев очди.

1957 йилнинг якунлари ҳамда 1958 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда Қозоғистон қишлоқ хўжалик ходимларининг вазифалари тўғрисида Қозоғистон Министрлар Советининг раиси Д. А. Кунаев доклад қилди. Докладдан кейин музокаралар бошланди.

СССР Олий Совети сайловига тайёргарлик

СССР Олий Советининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи республика сайлов комиссиясининг мажлиси

20 февралда Тошкентда СССР Олий Советининг Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи республика сайлов комиссиясининг учинчи мажлиси бўлиб ўтди.

Мажлисда республика сайлов комиссиясининг секретари И. М. Парамошкиннинг СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган кандидатларнинг округ сайлов комиссиялари томонидан рўйхатга олиниши якунлари тўғрисидаги ахбороти тингланди. Комиссия Ўзбекистон ССРдан Миллатлар Советига сайлов ўтказувчи ҳамма 25 сайлов округи бўйича меҳнаткашларнинг коллективлари томонидан депутатликка кўрсатилган кандидатлар сайловлар тўғрисидаги Низомга тўла мувофиқ равишда рўйхатга олинганлигини таъкидлади.

Сўнгра республика сайлов комиссияси Самарқанд қишлоқ ва Янгиер сайлов округларида сайловларга тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги масалани қараб чиқди. Мазкур округ сайлов комиссияларининг раислари Т. П. Бобохонов ва А. Ғ. Абдунабиев ўртоқлар доклад қилдилар.

Республика сайлов комиссияси қабул қилган қарорларида Самарқанд қишлоқ ва Янгиер сайлов округларининг округ сайлов комиссиялари ҳозиргача сайловларга катта тайёргарлик ишлари олиб борганликларини қайд қилди.

Шу билан бирга округ сайлов комиссияларининг ишида айрим камчиликлар борлиги маълум бўлди. Масалан, Самарқанд қишлоқ сайлов округининг округ сайлов комиссияси ҳамма сайлов участкаларида сайловчилар рўйхатининг тўғри тузилганлигини текшириб турмаган. Ўтказилган текширишдан маълум бўлишича, баъзи участкаларда 18 ёшга етмаган айрим кишилар рўйхатга киритилган. Янгиер сайлов округида ҳам худди шундай камчиликлар бор.

Самарқанд қишлоқ ва Янгиер сайлов округларининг округ сайлов комиссияларига сайловларга тайёргарликни кучайтириш учун тегишли кўрсатмалар берилди.

Тошкент темир йўли бошқармаси пассажир хизмати бошлиғининг ўринбосари Д. Т. Александров узоқ йўлга юрадиган поездларда сайлов участкалари ташкил этиш ҳамда уларни сайлов округларига киритиш тўғрисида ахборот берди. 16 мартда узоқ йўлда юрадиган йигирма поездда бўлган пассажирлар овоз беришда қатнашади. Шунинг учун поездларда участка сайлов комиссиялари ишлайдилар. Уларнинг ихтиёрига махсус вагонлар ажратиб берилади. Ўзбекистон ССР территориясида бўлган сайлов округларига поездлардаги етти участка комиссияси киритилади. Узоқ йўлга юрадиган поездларда ташкил этиладиган қолган участка комиссиялари бошқа республикаларнинг сайлов округларига киритилади.

Тошкент-Пассажирская станцияси ва Андижон станциясида асосан транзит пассажирлар учун сайлов участкалари ташкил этилади. 16 мартда йўлнинг айрим участкаларида дала станциялари ва разъездларида турувчи сайловчиларни сайлов участкаларига олиб келиш учун махсус поездлар қатнаб туради.

Республика сайлов комиссияси Ўзбекистон ССР Савдо министрининг ўринбосари Б. Б. Муҳитдинов ва «Ўзбекбирлашув» правлениеси раисининг ўринбосари П. П. Кириленконинг округ ва участка сайлов комиссияларини канцелярия асбоблари билан, радиоприёмниклар учун батареялар билан ва бошқа материаллар билан таъминлаш тўғрисидаги ахборотларини эшитди.

(ЎзТАГ).

Округ сайловолди йиғилишларида

Тошкентдаги электротехника алоқа институтининг мажлислар залига Тошкент-Киров шаҳар сайлов округи ва Тошкент-Ленин сайлов округи территориясида яшовчи неча юзлаб меҳнаткашлар тўпландилар. Тошкент-Киров шаҳар сайлов округидан Миллатлар Совети депутатлигига кандидат қилиб КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Нуритдин Акрамович Муҳитдинов рўйхатга олинган. Тошкент-Ленин сайлов округидан Иттифоқ Совети депутатлигига кандидат қилиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Собир Камолович Камолов рўйхатга олинган.

Ишончли вакиллар — Тошкент электротехника алоқа институтининг бошлиғи М. И. Астахов, Тошкент алоқа политехникуми партия бюросининг секретари А. С. Макаров, сайловчилардан К. Г. Андреев, В. А. Зигмунд, А. Я. Абрамовлар биринкетин сўзга чиқадилар. Меҳнаткашларнинг вакиллари ҳамма сайловчиларни 16 март куни ўз овозларини коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг муносиб кандидатлари учун, Н. А. Муҳитдинов ва С. К. Камолов учун беришга чақирдилар. (ЎзТАГ).

Кандидат билан учрашув

Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг клубида 20 февралда Фарҳод сайлов округининг сайловчилари Иттифоқ Совети депутатлигига кандидат Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони армия генерали, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Иван Иванович Федюнинский билан учрашдилар.

Ишончли вакил—Бекобод шаҳар ижроия комитетининг раиси А. М. Мамадалиев сайловчиларни депутатликка кўрсатилган кандидатнинг таржимаи ҳоли билан, меҳнат ва жамоат фаолияти билан таништирди.

Йиғилишда Бекобод районидаги Карл Маркс номли колхоз партия ташкилотининг секретари С. Мухторов, Далварзин пахта заводи ишчилар комитетининг раиси Н. Баутин, Ленин номидаги 11-ўрта мактаб ўқитувчиси Б. Ғуломова, 2-«Далварзин» совхозининг бўлим мудири У. Кенжаев ва меҳнаткашларнинг бошқа вакиллари сўзладилар. Уларнинг ҳаммаси сайловчиларни халқ томонидан депутатликка кўрсатилган муносиб кандидат учун аҳиллик билан овоз беришга чақирдилар.

Тўпланганлар ўртоқ И. И. Федюнинскийнинг нутқини зўр эътибор билан тингладилар. У ўзига кўрсатилган юксак ишонч учун самимий миннатдорчилик билдириб, ўзининг бутун кучини Ватанга хизмат қилиш учун беражагига ишонтирди. (ЎзТАГ).

Агитпункт намунали ишламоқда

Фрунзе районидаги 144-ўрта мактаб биносига жойлашган 147-сайлов участкаси кечқурунлари сайловчилар билан гавжум. Унда сайловчилар турли хил газета, журнал ва сайловга доир адабиётлар билан танишадилар. Навбатчи агитаторлар эса, сайловчилар саволларига жавоб бериб, қизиқарли суҳбатлар ўтказаётирлар.

Агитпункт мудири ўртоқ Баратов сайловолди агитация ишларини планли равишда олиб бориб, агитаторларнинг йиғилиш ва семинарларини ўз вақтида ўтказаётир.

Булардан ташқари, агитпунктда радиоприёмник, телевизор ишлаб турибди. Сайловчилар «Ленин 1918 йилда», «Қутлуғ қон» кинофильмларини томоша қилдилар.

Ижодий меҳнат кишилари

(Газетхонлар хатларига обзор)

Кўп йиллар мобайнида бир мактабда ўғил-қизларга билим асосларини ва ҳунар ўргатаётган тажрибали ўқитувчилар, меҳнаткашлар соғлиғини сақлаш йўлида фидокорона ишлаётган врачлар, халқ хўжалигини янада ривожлантириш учун курашаётган ишчан инженерлар, моҳир техниклар, илмий ходимлар, меҳнатсевар агроном ва механизаторларнинг кўпйиллик фаолиятларини тақдирлаб юбилейлар ўтказиш одат тусига кириб бормоқда.

Бу ҳақда редакциямизга кўплаб хатлар келиб туради.

Ҳурматли ўқитувчи Фаттоҳ Ғаффоров ўзининг 30 йиллик педагоглик фаолиятини Калинин районидаги 1-тўлиқсиз ўрта мактаб ўқувчиларини тарбиялашга бағишлади, — деб ёзади ўртоқ **Т. Раҳимов.** — Болаларнинг севимли ўқитувчиси ўртоқ Ғаффоров қарилик пенсиясига чиққан бўлишига қарамай мактабдан ажралгуси келмайди. Ҳозир ҳам у эркатойларни ўқитади. Ғаффоров «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган юксак унвонга сазовор бўлди, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Тошкентлик **Ким Афанасий** Давлат медицина институти коллективининг профессор Мелик-Карамяннинг туғилганига 60 йил, медицина соҳасида олиб борган илмий педагогик ва жамоатчилик фаолиятига 35 йил тўлиши нишонланганлиги ҳақида хабар қилиб, қуйидагиларни ёзади:

Иттифоқимизда биринчи марта томоқ оғриғи, гипертония касалликларини даволайдиган кобротоксином препаратини яратган Мелик-Карамян 1942 йили «Ўрта Осиё илонларидаги заҳарнинг организмга физиологик ва патологик таъсири» деган темада докторлик диссертациясини ёқлади. Профессорнинг 25 дан ортиқ илмий асари бор. У кўплаб фан доктори ва фан кандидатлари ҳам етиштирди. Жамоатчи Мелик-Карамян Тошкент илмий ҳаётида актив иштирок этади. Унинг аҳоли соғлиғини сақлаш соҳасида қилган хизмати юқори баҳоланди. Профессор Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Шунингдек Тошкентдаги Низомий номли педагогика институтидан **Е. Тонконов ва А. Сайдаминов** ўртоқлар филология фанлари кандидати, доцент Д. Я. Вифлиемскийнинг 60 ёшга тўлганлиги ҳамда институтнинг кекса педагоги А. Қирғизбоевнинг туғилганига 50 йил, педагоглик фаолиятига 30 йил тўлганлиги муносабати билан ўтказилган юбилейлар ҳақида хабар юборганлар.

Бўстонлиқлик ўртоқ **Э. Туркменов** ўзининг «Акушеркаликда 30 йил» сарлавҳали хабарида Товоқсой посёлкасининг акушеркаси Абибуллаеванинг ҳомиладорларга меҳрибонлигини ҳикоя қилади. Хабарда моҳир акушерканинг Улуғ Ватан уруши йиллари фронтда хизмат қилганлиги, 1944 йилдан буён шу қишлоқда юзлаб чақалоқларнинг сиҳат-саломат туғилиши учун кечаю-кундуз тинимсиз ишлаётганлиги тасвирланган. Абибуллаева фронтдаги хизмати учун Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланган, қишлоқдаги хизмати учун жуда кўп раҳматномалар олган.

Ана шундай меҳнатсевар, бутун ҳаётини халқ, ватан манфаати учун сарфлаётган кишиларимизга эргашаётган ёш мутахассисларнинг мақтовга сазовор бўлган хизматлари ҳақида ҳам редакциямизга кўплаб хатлар келиб туради.

Маматкарим ёшлик пайтиданоқ доктор бўлишни орзу қиларди, 1956 йили у орзусига эришди. Тошкентдаги медицина институтини тугатиб, Пискент районига хирург бўлиб ишга келди. Ёш хирург ўтган қисқа вақт ичида юздан ортиқ беморни муваффақиятли операция қилди. Яқинда Маматкарим нафас олиши жуда оғирлашиб қолган 84 ёшли Саломат бувининг буқоғини муваффақиятли операция қилди. Кампир сал кунда соғайиб кетди. Бундай мисолларни жуда кўплаб келтириш мумкин. Ёш хирург ишчанлиги, моҳирлиги, касалларга нисбатан ғамхўрлиги билан район аҳолисининг ҳурматига сазовор бўлмоқда деб ёзган пискентлик ўртоқ **Н. Бекназаров.**

Шунингдек, тошкентлик **Х. Жалилов** «Янгиернинг тўнғич врачи» сарлавҳали хабарида қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштираётган меҳнаткашлар саломатлигини сақлаш ишига астойдил киришган ёш врач Маҳмуд Ортиқовнинг фаолиятини ҳикоя қилади.

Янгийўллик **Содиқ Акрамов** райондаги Навоий номли мактабнинг ҳурматли ўқитувчиси Карамат Абдураҳмонованинг бир неча йилдан бери синф раҳбари ва ўқитувчилик вазифасини сидқидиллик билан адо этиб келаётганлиги, ўқувчилар ўз раҳбарларини севишлари, ота-оналар ўқитувчидан мамнун эканликлари, шунинг учун ҳам район меҳнаткашлари ўртоқ Абдураҳмонованы район Советига депутат қилиб сайлаганликлари ҳақида ёзади.

Янгийўллик **Х. Эралиев** Энгельс номли колхоз медицина пункти мудири Ася Сулаймонова, мирзачўллик Ш. Маъруфбоев, меҳрибон ўқитувчи О. Сангинов ва Тошкентдаги пойафзал фабрикасининг чевар тикувчиси мастер М. Абзалиддинов сингари ўз касбларига моҳир меҳнатсевар кишиларимиз ҳақида хабарлар ёзиб юборганлар.

Ўз касбини севган, ҳалол меҳнат қилаётган мутахассисларимизни халқ ҳурматламоқда.

Ғанимат кунлардан тўла ва унумли фойдаланиб, дала ишлари суръатини кучайтирайлик!

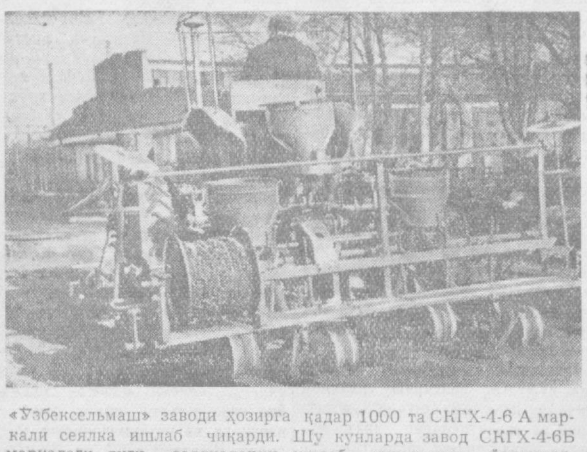

«Ўзбексельмаш» заводи ҳозирга қадар 1000 та СКГХ-4-6 А маркали сеялка ишлаб чиқарди. Шу кунларда завод СКГХ-4-6Б маркадаги янги сеялкаларни ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқда. Бу сеялканинг илгариги сеялкалардан фарқи шундаки, тракторчи экиш пайтида карта охирига борганда тракторни тўхтатиб, маркерни кўтариб, режа симини чиқариб ўлтирмайди. Бу ишларнинг ҳаммаси автоматик равишда бажарилаверади. Бундай сеялкалар билан чигит экилганида бирмунча вақт тежалади ва меҳнат унумдорлиги анча юқори бўлади.

Суратда: СКГХ-4-6Б сеялкаси.

Ш. Жаҳонгиров фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Фидокорона меҳнат қилмоқдалар

Верхне-волинск районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари ҳар йили ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириб, зиммаларига олган мажбуриятларини ортиғи билан бажариб келмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Қодирқул Султонов раис бўлган бу колхозда ўтган йили давлатга гектаридан 35 центнердан пахта ҳосили топширилди. Колхозчилар ўзларининг ҳалол меҳнатлари туфайли катта даромад олишга эришдилар.

Бу муваффақиятларни мустаҳкамлаш, ютуқлардан эсанкирамаслик колхоз аъзоларининг энг яхши хислатларидан ҳисобланади. Шунинг учун ҳам улар ерлар ғўзапоядан тозалаб бўлинган кундан бошлаб, мўл ҳосил учун кураш бошлаб юбордилар. Пахта майдонларининг асосий қисми куздаёқ шудгор қилиб қўйилди. Январь ойи ичида далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, об-ҳаво қулай келган кунларда суғориш шохобчаларини тозалаш ишлари кенг авж олдирилди. Лозим топилган ерларга яхоб берилди. Шу кунларда эса кўклам экиш кампанияси учун зарур бўлган ана шу каби тадбирлар давом эттирилмоқда.

Далаларда ҳалол меҳнат қилаётган кишилар ўз сўзларининг уддасидан чиқиш учун шу кунларда фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Б. МУТАЛИПОВ.

Қолоқликдан чиқаётган колхозда

Мичурин номли колхоз бундан бир неча йиллар илгари Бўка районидаги кам ҳосилли, қолоқ колхозлардан ҳисобланарди. 1956 йилда бу қишлоқ хўжалик артелига ишнинг кўзини биладиган тажрибали раҳбарлар юборилди. Колхозчилар район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Турсун Каримовни правлениега раис қилиб сайладилар.

Ўша йили пахтакорлар ўз ишларида кескин бурилиш ясадилар. Йўл қўйиб келинаётган камчиликларни бартараф қилиш учун курашдилар. Янги прогрессив усулни кенг қўлланиб, агротехника қоидаларига амал қилиб, ғўза парвариши илғорлар тажрибаси асосида ўтказилиб, барча пахта майдонларида мўл ҳосил етиштирилибди. 1957 йилги якун ҳам кўнгилдагидек бўлди. Колхозда 5 миллион сўмга яқин даромад қилиниб, ҳар бир меҳнат кунига 10 сўм 72 тийиндан пул, 2,5 килограммдан ғалла ва бошқа маҳсулотлар тақсимланди.

Катта даромад туфайли қишлоқни ободонлаштириш ишларига ҳам кенг имконият туғилди. 400 бош сигир сиғадиган молхона, 100 бош чўчқа учун чўчқахона, колхозчилар учун 100 та янги уй-жой қуриб берилди. Барча хонадонларга радиоточкалари ўрнатилди, қишлоқда Ильич чироқлари порлаб турибди.

Бу йил мўмай даромад олган колхозчиларнинг сони анча ошди. Пахтакор Орифбой Исоқов ўз оиласи билан ишлаган меҳнат кунларига 26 минг сўм пул, 7 тонна дон ва бир неча юз килограмм шоли олди. Трактор бригадасининг механиги Павел Петренко, сут соғувчи хотини Надя билан 24 минг сўм пул, 7 тонна ғалла олди.

Колхоз аъзолари эришилган ана шу муваффақиятларни мустаҳкамлаш мақсадида бу йилги мўл ҳосил учун ҳар тарафлама пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Кўклам экиш кампанияси яқинлашиб келаётган шу кунларда далага маҳаллий ўғит ташиб чиқариш, суғориш шохобчаларини тартибга солиш ишлари кенг авж олдирилмоқда. Улар сифатли ҳайдаб қўйилган 1040 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил етиштириш мақсадида зарур ҳамма тадбирларни тўла амалга ошираётирлар.

— СССР Олий Советига сайлов кунигача,—дейди колхоз раиси ўртоқ Каримов,—ҳамма нарсани экишга тахт қилиб қўямиз.

Ж. СУЛТОНОВ.

☆ ☆ ☆

Бу йилги ҳаракат бошқача

Ўтган йилнинг худди шу кезларида колхозда бўлганимизда ҳали далага бирон тонна ҳам ўғит ташиб чиқарилмаган, бирон метр ариқ-зовур тозаланмаганлигини кўриб ачинган эдик. Лекин колхозчиларнинг бу йилги ҳаракати, интилишлари эса тамоман бошқача. Шундай бўлиши ҳам керак-да. Бу колхоз ўтган йили кўкламга тайёргарлик кўриш, чигит экиш даврида бир қатор камчиликларга йўл қўйди. Андижонлик мусобақадошларнинг май ойлари охирида колхозда бўлиб, бригадалардаги ғўзаларнинг нимжонлиги, ўт босиб кетганлигидан ранжиганликлари, шундай камчиликка йўл қўйганликлари учун қаттиқ танқид қилганликлари бу ердагиларнинг сира-сира эсидан чиқмайди.

Ишнинг бошидан пишиқ бўлгани маъқул, деб маслаҳат беради кекса, тажрибали деҳқонларимиз.

Колхоз аъзоларининг ана шунга амал қилиб, механизаторлар билан ҳамкорликда бу йил ўтган йилги камчиликларнинг такрорланишига йўл қўймаслик, мусобақадошлар келганида уялиб қолмаслик учун отни тезроқ қамчилаётганликларини кўриб қувондик.

Биз колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Алимов билан шулар ҳақида суҳбатлашиб, қишлоқнинг икки томонида кўркам бинолар қад кўтариб турган кўчаси бўйлаб, далага томон бордик. Кўкламга тайёргарлик яхши йўлга қўйилганлигини ҳар қадамда сезиш мумкин. Кўча юзасидаги ариқ-зовурлар тозаланиб қўйилибди, ўғит ташиётган аравакашлар отларини елдиришаяпти.

Ойхўжа ака бригадасига яқинлашганимизда чап томондаги сўқмоқ йўлдан елкаларига кетмон ташлаган уч қиз ўзаро суҳбатлашиб биз томонга келишмоқда эди. Афтидан улар тушлик овқатларини еб бўлгач, ишга шошилиб кетаётганга ўхшайдилар.

— Йўл бўлсин, қизлар, — деди парторг улар билан сўрашганидан сўнг.

— Ёрдамга, — бир оғиздан жавоб беришди қизлар.

— Балли азаматлар, бўш келмайсизлар. Булар Аҳмад Юнусов бригадасининг аъзолари, — тушунтира бошлади парторг бизга, бригадада барча дала ишлари сифатли ўтказилиб, ҳамма нарса кўкламга тахт қилиб қўйилган. Шу кунларда илғор бригаданинг аъзолари дала ишлари суръатини кучайтиришда қўшни бригада аъзоларига ёрдам беришяпти.

Мана, ўртоқ О. Қўрғонов бошлиқ бригада пахта далаларидамиз. Бу ерда ҳақиқатан ҳам иш қизғин. Нариги картада бир гуруҳ колхозчилар замбилда дала бошига гўнг ташиб чиқаришяпти. Рўпарадаги пайкалда эса бир тўда қизлар ер текислашмоқда.

Қизлар баҳор ҳавасидан тўйиб-тўйиб нафас олиб, завқ-шавқ билан меҳнат қилаётирлар. Бригадир билан суҳбатлашдик. Колхозчиларнинг иши билан танишиб, бу бригада кўкламга тайёргарлик кўришда олдингилар қаторида бораётганлигини билиб олдик. Далага ҳозирга қадар кўплаб маҳаллий ва минерал ўғит ташиб чиқарилипти. Ариқлар ҳам тартибга келтирилипти. Бригадада квадрат-уялаб чигит экиладиган 75 гектар ер мавсумга тахт қилиб қўйилипти.

Кўкламга тайёргарлик соҳасидаги ишлар билан танишганимизда бу ерда баъзибир ибрат бўларли тадбирлар амалга оширилганлигини кўриб қувондик. Масалан, колхознинг 5 ва 6-бригадалари қўшиб юборилиб, собиқ ҳосилот советининг раиси Мирзажон Абдуллаев бригадир қилиб тайинланган. Авжи ғўза парвариши даврида колхозчилар сувнинг етишмаслигидан нолир эдилар. Бу йил сув танқислигининг олдини олиш учун катта ҳовуз қазилибди. Бу ҳовуз сув етишмаган пайтларда 5, 6, 7, 8-бригадаларни сув билан таъминлайди.

Колхозда ариқ-зовурларни тозалаш юзасидан белгиланган план муддатидан илгари ортиғи билан бажарилди. Яъни 70 минг кубометр ҳажмдаги тупроқ ишлари бажарилди. Шунингдек ғўза парвариши даврида ишлатиш учун етарли миқдорда маҳаллий ва минерал ўғитлар жамғариб қўйилди. Колхоз темирчилик устахонаси ҳам мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашиб, барча қишлоқ хўжалик асбобларини сифатли ремонтдан чиқардилар.

Колхозда ўтган қишлоқ хўжалик йилида 680 гектар ерга чигит экилган эди. Бу йил 700 гектар ерда ғўза ўстирилади. Шундан 200 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилади. Қолган ердаги ғўзалар ҳам икки томонлама ишланади.

— Ўтган йили атиги 60 гектар ерга квадрат-уялаб чигит эккан эдик. Бу майдонларда ҳосил анча кўп бўлди. Шунинг учун ҳам бу йил механизациядан кенг фойдаланамиз. Квадрат-уялаб чигит экиш учун ажратилган ерлар текисланиб, қозиқлар қоқиб чиқилди. 15 кишидан иборат уч экипаж аъзолари колхоз агрономи ўртоқ Шукуров раҳбарлигида амалий ва назарий машғулотлар ўтказаётирлар, — дейди парторг.

Колхоз аъзолари Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг «Пахтачиликда қўл меҳнати сарфлашни янада камайтириш тадбирлари тўғрисида», «Республика колхозларида меҳнатни нормалаштириш ва меҳнатга ҳақ тўлаш ишларини яхшилаш тўғрисида» деб чиқарган қарорларини қизғин муҳокама қилмоқдалар ва меҳнатни кам сарф қилиб, кўп ҳосил етиштиришга қаратилган тадбирларни белгилаб чиқаётирлар.

Бу ерда колхозчиларнинг ўтган йилги ҳар бир меҳнат кунига 8 сўмдан пул тақсимланибди. Бундан ҳам кўп пул тақсимланиши мумкин эди, лекин ортиқча харажатлар кўпайиб кетган, яъни ҳар бир центнер пахтани етиштириш учун 6,5 меҳнат куни сарф қилинди.

— Бу йил ҳар центнер пахтани етиштириш учун камида 5,5 меҳнат куни сарф қиламиз, — дейди парторг, — бунинг учун бизда имконият катта. Ўтган йилги иш тажрибамиздан бир мисол келтираман. Аҳмад Юнусов бошлиқ бригадада бир центнер пахта тайёрлаш учун 4,6 меҳнат куни сарфланди. Ваҳоланки, ери ерига туташ, Шопўлатов бригадасида 7 тадан меҳнат куни сарфланган. Нега дейсизми, 1-бригада аъзолари ишнинг сифатли бўлишига аҳамият берганлар, чопиқ, культивация ўз вақтида сифатли ўтказилган, Шопўлатовнинг бригадасида эса ишнинг сони кўп-у, сифати ёмон бўлган. Натижада ҳосил камайиб кетди, пахта қимматга тушди. Биз бу йил яна шундай бўлишига йўл қўймаймиз. Барча бригадалар ғўза парваришини ўртоқ Юнусов бригадасининг тажрибаларини кенг қўлланиб ўтказадилар.

Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхози аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан зиммаларига мажбурият олдилар. Колхозчилар, шу колхозда хизмат қилаётган механизаторлар бу мажбуриятнинг шараф билан бажарилишига эришиш учун кўкламга тайёргарликни кун сайин кучайтирмоқдалар.

Н. РИХСИЕВ,
З. МУҲАМАДЖОНОВ.

Мўл ҳосил тараддуди

Кўкламни кам-кўстсиз кутиб олиш учун ҳаракат қилаётган Пискент районидаги Калинин номли колхоз аъзолари шу кунларда дала ишларини янада кучайтириб юборганлар. Колхознинг барча далачилик бригадаларида гўнгхоналар бор. Пахтакорлар ҳар гектар ерга камида 10-12 тоннадан гўнг чиқариб тўкиш учун курашаётилар.

Колхознинг ўртоқ Эшбой Алиқулов бошлиқ бригадаси аъзолари ўтган йили ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил топшириб, яхши натижага эришган эдилар. Ғўза парвариши даврида ҳам, пахта йиғим-теримида ҳам уюшқоқлик билан ишлаб кўпчиликка намуна бўла олган бу бригада аъзолари шу кунларда кўкламга пухта тайёргарлик кўраётирлар.

Колхоз аъзоларининг яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилиши даврида докладчи ва сўзга чиққанларнинг асосий диққат-эътибори ўтган йили қилинган меҳнатнинг натижаларига ва кўкламга тайёргарлик соҳасидаги ишлар суръатини кучайтиришга қаратилди. Колхоз аъзолари бу йил ҳар гектар ердан камида 25 центнердан пахта ҳосили етиштириш мажбуриятини олдилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган механизаторлар ва колхозчиларнинг унумли ишлаши учун барча шароитларни яратиб берган.

Н. БЕКНАЗАРОВ.

ФЕЛЬЕТОН

ИГНА САНЧАР „ДОКТОР“ЛАР

«Ҳисоб топишмоқлари» деган китобда қизиқ бир мисол бор. Қандайдир ҳодисани бир киши тўрт кишига, бу тўрт кишининг ҳар бири яна тўрттадан кишига, ундан кейингилар ҳам шу хилда тўрттадан кишига айтаберса, бир сутка ўтмай, бу ҳодиса бутун катта шаҳарга ёйилиб кетаркан. Радиода эълон қилишнинг ҳожати йўқ экан.

Ли-Хван-ханинг шуҳрати ҳам худди шундай, ҳаш-паш дегунча, кампир шафтолини данагидан ажратиб егунча бутун Тошкент областига тарқалиб кетди. Миш-мишлар оғиздан қулоққа, қулоқдан оғизга юз алвонда буралиб ўтаберди. Узун қулоқларнинг куни туғилиб қолди. Эмиш, Ўртасарой районида ғалати бир доктор чиққанмиш, унақаси сира йўқ эмиш. Илми роса камолатга эришган профессорлардан ҳам беш варақ ўтиб кетган эмиш. Агар Тошкентдаги жамики докторларни йиғиб, унга рўпара қилинса, уларнинг ҳаммасини тиб билимлари соҳасида бир чўқишда қочирар эмиш, 77 хил касални бир игна санчиш биланоқ даволаб, бирдан отдай йўрғалатиб юборармиш...

Эл оғзига элак тутиб бўлмайди. Ким нима деса деяверди. Лекин бу миш-мишлар бекор кетмади. Гўё бир юмалатиб қари чолни ёш йигит, кроватга михлангандай ётган оғир касални бирдан соппа-соғ қилиб юборадиган бу тенги йўқ «доктор» Ли-Хван-хани узоқ-яқиндан қидириб, шифо излаб келадиган мухлислари кундан-кунга кўпая берди. Шундай қилиб, бу игна санчар «доктор»нинг иши юришиб кетди. У кетма-кет келиб турган беморларга енг шимариб, бир қўли билан игна санчса, иккинчи қўли билан йигирма бешталикларни олаберди.

Бу игна санчар «доктор» касалларни қабул қилишда ҳамма докторларни йўлда қолдириб кетди. Бир кунда 190 тагача касалга игна санчиб, рекордга эришди. У фақат касал қабул қилишдагина эмас, пул ишлашда ҳам рекорд қўйди. Айрим кунлари унинг ишлаган пули 5 минг сўмгача етди. Хўш, энди айтинг-чи, бундай иш қандай фан докторининг ёки профессорнинг қўлидан келади?

Ли-Хван-ха даволайман деб беморларга санчиб юрган занглаган игналар ҳа демай ўз кучини кўрсата бошлади. Қонидаги оқ шарикларни йўқотиш мақсадида Ли-Хван-ханнинг сиҳрли игнасини санчтирган бемор Б. Шандаулов ҳоли оғирлашиб, ТашМИга келиши билан дунёдан кўз юмди.

Жигар касалига йўлиққан Ўртасарой районидаги Ленин номли колхоз аъзоси Ким Сон-сун ҳам кароматли игнанинг қурбони бўлди. Бундай игна қурбонлари, бу сиҳрли игнадан бошқа касалликларга чалинганлар сони оз эмас. Игнанинг «мазасини» татиб, касал орттирган ва Ўртасарой район касалхонасига келган Сон Ван-сен сингари кишилар анчагина бор. Жумладан эрталаб игна санчтирган Тен Надежда 3 соатдан кейин операция қилиниб, ҳаёти сақлаб қолинди.

Лекин шуҳрати кетган бу «доктор»нинг мухлислари бундай фожиаларни билмай, ҳамон узоқ-яқиндан бетўхтов, гўё дарё каби оқиб келмоқда. Тўғриси, мухлислар эмас, Ли-Хван-ханинг чўнтагига пул оқмоқда. Ҳа демай бу ғалати ва антиқа «доктор»нинг тагида ЗИМ пайдо бўлди. Сал ўтмай, данғиллама иморат қад кўтарди, савлат устига-савлат, ишлар яна тарақа-туруқ бўлиб кетди. ЗИМ ҳам роса иш берди. Ли-Хван-ха уйига келганлардан 25 сўмдан олса, бировнинг уйига ЗИМда бориб, игна санчгани учун 250 сўмдан олаберди.

Ли-Хван-ханинг табобат соҳасидаги бу «ғалабаси» кўпларнинг кўзини куйдириб, олҳовини чиқарди, юракларини ўртаб юборди. Дарҳақиқат осонгина, ҳеч қандай илмсиз, одамларнинг қандай касаллигини, уларнинг нима бўлишини суруштирмай, тўппа-тўғри бир игна санчиб 25 сўмдан олиш ёмонми? Бунга кимнинг қорни оғрийди? Шунинг учун игна билан даволанишни истовчилардан ташқари, ўқимай мулла, чўқимай қарға бўлган «докторлар» сони ҳам кўпая бошлади.

Пул ўлсин, пул. Бу пул баъзи одамларни нима куйларга солмайди дейсиз. Илгари шу райондаги Ленин номли колхозда сартарошлик қилиб юрган Ким Нон-чуннинг кўнглига ғулғула тушди. У, соч-соқол олиб 4-5 сўм пул ишлагандан кўра, бир игна санчиб 25 сўмдан олиш яхши эмасми деб ўйлади ва дарҳол устарани улоқтирди. Бир юмалаб кўзойнак тақиб ўрнидан турди-ю, «доктор» бўлиб қолди.

Тошкентда игна санчарларнинг иши юришиб кетган эмиш, мазамаза шуларники эмиш, деб эшитган 72 ёшлик Тен Сен-бу ҳам «отанг айлансин, игна санчарларнинг устози биз бўламиз» деб ҳассасини дўқиллатиб Қизилўрдадан Тошкентга равона бўлди.

Табобат илмидан «т» деёлмайдиган Тен Мен-ор «ўша найзабозлардан менинг нимам кам, игна санчишни акангизга чиқарган», деб турли игналарни лақмаларга, бемаҳал ўлишни истаганларга санча бошлади.

Бу қўлбола «доктор»лар ҳозир шаҳарни бедарвоза деб ўйлаб билган номаъқулчиликларини қилмоқдалар, одамларнинг тақдири билан ўйнашмоқдалар. Уларга йўл қўйиб берилса, нималарни қилмайди дейсиз. Уларнинг дарди одамларнинг соғлиғи эмас, пул. Агар уларга ҳозир ҳаммадан кўра сартарошлик жуда қўл экан дейилса, дарҳол игналарни улоқтириб ташлаб, усталарини қайрайбошлайдилар. Иш қилиб, улар пул десангиз минг бир мақомга шох ташлай берадилар.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министрлигида бу қўлбола Ли-Хван-ха сингари «докторлар» ҳақида талай шикоятлар бор. Бу министрликнинг 1957 йилдаги 89-фармойишида ҳам акс этган. Профессор Гордонга Ли-Хван-ханинг ишини клиникада синаб кўриш топширилган эди, бироқ Ли-Хван-ха клиникадан қочиб кетиб, бу иш охирига етказилмади. Ли-Хван-ха ва шунга ўхшаган «доктор»лар яна занглаган игналарини қўлтиқлашиб юришибди. Бу ҳақдаги шикоятлар, қанча аризалар оқибатсиз қолмоқда.

Игна билан даволаш усули илмий асосда фақат махсус клиникаларда ўтказилиши шарт. Бу ишга бефарқ қараб, халқ соғлиғи билан ўйнашиш мумкин эмас. Бироқ Соғлиқни сақлаш министрлигидаги айрим ўртоқлар ҳозиргача қўлбола, хашаки «докторлар»га чек қўйишни лозим топмаяптилар. Улар гўё «қандингни ур азаматлар, бизнинг давримизда занглаган игналарингни истаганингча санчиб қол» деб қараб турмоқдалар.

Ли-Хван-хага айтинг ана шундай кишиларга ҳам тезроқ игнасини бир санчиб олсин, бўлмаса ҳали-бери уларнинг кўзлари очилмайдиганга ўхшайди.

Б. ХАЛИЛОВ,
Ш. КУЗАНБОЕВ.

УЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

СОВЕТ ДЕМОКРАТИЯСИ ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР

Мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси туфайли хотин-қизлар жамият тарихида биринчи марта хўжалик, маданий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида актив иштирок этиш имкониятига, эркаклар билан ёнма-ён туриб ишлаш ҳуқуқига эга бўлдилар. Уларнинг давлат ҳокимияти органларига сайлаш ва сайланиш, меҳнат қилиш, дам олиш, илм олиш, касал бўлган ёки меҳнатга яроқсиз бўлиб қолганларида моддий таъминот олиш ҳуқуқига эга эканликлари СССР Конституциясида қонун тарзида мустаҳкамлангандир.

Мамлакатимиз халқ хўжалигининг бирорта участкаси йўқки, совет хотин-қизлари ижод қилмаётган, ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан коммунизм қурилиши ишига ўз муносиб ҳиссаларини қўшмаётган бўлсинлар. Саноатда, транспортда ва қурилишларда ишлаб турган ишчиларнинг анчагина қисмини хотин-қизлар ташкил қилади. Миллион-миллион хотин-қизлар колхозларда, МТСларда ва совхозларда фидокорона меҳнат қилиб, юқори ҳосил етиштирмоқдалар, фан-техникани тараққий эттириш, совет адабиёти ва санъатини гуллаб-яшнатиш, халқ маорифини ривожлантириш соҳасида зўр ғайрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Мамлакатимизда коммунизм қуришдек улуғвор ишни амалга оширишда барча совет хотин-қизлари қатори ўзбек хотин-қизлари ҳам актив қатнашмоқдалар. Ўз самарали меҳнати билан она-Ватанга катта фойда етказмоқдалар.

Ўзбек хотин-қизларининг социал аҳволи Совет ҳокимияти йилларида таниб бўлмас даражада ўзгарди. Революцияга қадар хотин-қизлар жамият ва давлат ҳаётидагина эмас, балки оилада ҳам ҳар қандай ҳуқуқлардан маҳрум этилган эдилар. Шариат қонунлари уларни ташқи дунёдан ажратиб, қуллик кишанларига боғлаб қўйилган эди. Улар ёппасига саводсиз бўлиб, қоронғулик, жаҳолат ва азоб-уқубатда яшар эдилар.

Кишилик тарихида янги давр очган Улуғ Октябрь социалистик революцияси мамлакатимиз халқларининг аҳволини тубдан ўзгартириб юборди. Бу революция пролетариат диктатурасининг оламшумул ғалабасини таъминлади, ҳар қандай эксплуатацияни умрбод тугатди, Россиянинг чекка ўлкаларидаги халқларнинг тараққиётига кенг йўл очиб берди, уларнинг турмушида ва традицияларида, маданиятида ва идеологиясида тубдан ўзгариш ясади. Бу революциянинг кучи ва жаҳоншумул тарихий аҳамияти шундаки, у мамлакатимиз аҳолисининг ярмини ташкил этган хотин-қизларни эксплуатация кишанларидан бутунлай озод қилди, уларни ижтимоий-сиёсий ҳаётда эркаклар билан тенг ҳуқуқли бўлишини таъминлади. Шу билан бирга Улуғ Октябрь социалистик революцияси хотин-қизларнинг ҳуқуқини поймол қилиб келган буржуа ва ўрта аср қонунларини бутунлай бекор қилди. В. И. Ленин таърифлаганидек, хотин-қизларни итоаткор, тенгсиз қилиб қўйган қонунлардан совет республикаларида ному нишон ҳам қолмади.

Совет давлати ўзининг биринчи декретлари билан жинсий, миллий, ирқий ва диний айирмаларига қарамасдан барча меҳнаткашлар ҳамма соҳада тенг ҳуқуқли эканлигини эълон қилди, хотин-қизларнинг ҳуқуқий тенгсизлигини тамоман тугатди.

1919 йил март ойида В. И. Ленин «Совет ҳокимияти ва хотин-қизларнинг аҳволи» деган мақоласида бундай деб ёзган эди: «Европадаги энг қолоқ мамлакатнинг бирида Совет ҳокимияти хотин-қизларни озод қилиш учун, уларни «кучли» жинс билан тенг ҳуқуқли қилиш учун икки йил ичида шу қадар ишлар қилдики, бутун дунёдаги илғор, маданий «демократик» республикаларнинг барчаси бирга 130 йил давомида шунча иш қилган эмаслар».

Европадаги озодлик ҳаракатининг кўзга кўринган вакиллари хотин-қизларни ҳуқуқда эркаклар билан тенглаштириш ҳақидаги талабни аллақачонлардан буён ўртага қўйиб келганлар. Аммо, бу талаб бирорта буржуа мамлакатида амалга оширилмади. Чунки В. И. Ленин кўрсатиб ўтганидек, «...ерга, завод ва фабрикаларда хусусий мулк сақланган жойда, капитал ҳокимияти ҳукм сурган жойда имтиёзлар эркаклар қўлида қолаберади».

Хотин-қизларнинг сиёсий, социал-иқтисодий ва маданий ҳаётнинг барча соҳаларида эркаклар билан тенг ҳуқуқлилиги фақат социалистик тузум шароитидагина мумкин бўлди. Бу шубҳасиз совет демократиясининг буюк ғалабасидир.

Совет давлати хотин-қизларга эркаклар билан тенг демократик ҳуқуқларни эълон этиш билангина чегараланиб қолмасдан, балки бу ҳуқуқлардан реал фойдаланиш учун зарур бўлган барча имкониятларни ҳам яратиб берди. Ленин қонун юзасидан тенг бўлиш, турмушда ҳам тенг бўлиш деган сўз эмас, ўтмишда ҳуқуқсиз бўлиб эзилиб келган хотин-қизларни турмушда тенг қилиш учун аввало уларда инсоний хис-туйғуларни уйғотиш, маданий савиясини ошириш, сиёсий онгини тарбиялаш, уларни ижтимоий меҳнатга жалб этиш зарур, деган эди.

«Хотин-қизларнинг тўла равишда озод бўлишлари ва ҳақиқатан ҳам эркаклар билан ҳуқуқда тенг бўлишлари учун,—дейди Ленин,— ижтимоий хўжаликнинг мавжуд бўлиши ва хотин-қизларнинг умумий унумли меҳнатда иштирок қилишлари керак».

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати улуғ Лениннинг кўрсатмаларига доимо амал қилиб, хотин-қизларни ижтимоий меҳнатга жалб этиш, уларни мамлакатнинг ижтимоий ва сиёсий ҳаётида актив қатнаштириш, ижодий кучларини ва қобилиятларини ҳар томонлама ривожлантириш тўғрисида катта ғамхўрлик қилиб келмоқдалар. Мамлакатимизда социализмнинг ғалаба қозониши бу тадбирларни тўла амалга ошириш учун реал шароитлар вужудга келтирди.

Мамлакатимизда социализм ғалаба қозонганлиги туфайли хотин-қизлар ижтимоий меҳнатда актив ва ҳар томонлама қатнаша оладиган бўлдилар. Ўзбекистон саноатида хотин-қизларнинг салмоғи 45 процентни ташкил этади. Озиқ-овқат саноати корхоналари, пиллачилик ва тўқимачилик комбинатларида эса хотин-қизлар ишловчиларнинг асосий кўпчилигини ташкил этадилар.

Колхоз тузуми миллион-миллион хотин-қизларни ижодий меҳнатга руҳлантирди. Улар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ғоят катта куч бўлиб қолдилар. Республикамизда 25 мингдан ортиқ хотин-қиз ферма мудирлари, звено, бригада бошлиқлари, колхоз раислари бўлиб ишламоқдалар.

Маданий қурилиш соҳасида ҳам хотин-қизларнинг роли ғоят каттадир. Жуда кўп хотин-қизлар илмий ходим, инженер, агроном, педагог, врач бўлиб ишламоқдалар. Бизда фан, маданият, санъатнинг бирорта участкаси йўқки, унда хотин-қизлар эркаклар билан бир қаторда ёнма-ён туриб ишламаётган бўлсин.

Совет ижтимоий ва давлат тузуми хотин-қизларга фан ва маданият соҳасида ўз талант ва қобилиятларини ҳар тарафлама ривожлантириш учун барча шароитларни яратиб берди. Ҳозир Ўзбекистон олий ўқув юртларида 20 минг хотин-қиз ўқимоқда. Шулардан 8 минги ўзбек хотин-қизларидир. 370 минг ўзбек қизлари ўрта ва етти йиллик мактабларда таълим олмоқда. Ўзбекистонда хотин-қизлар орасидан совет интеллигенциясининг ажойиб вакиллари етишиб чиқди. Республикамизда 27 минг хотин-қиз ўқитувчи, 5 мингдан ортиқ хотин-қиз врач бўлиб ишламоқда. Ўзбекистон хотин-қизлари орасида 16 киши фан доктори, 400 дан ортиқ киши фан кандидати деган илмий даражага эга. Улар республикамиз ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган муҳим проблематик масалаларни ҳал қилишда актив иштирок қилмоқдалар.

Социалистик тузум ва совет демократияси хотин-қизларни давлатни бошқариш ишига жалб этиш учун ҳам кенг шароит яратиб берди. Мамлакатимизда юз минглаб хотин-қизлар давлат аппаратининг барча бўғинларида муваффақиятли ишламоқдалар, давлат арбоблари бўлиб етишмоқдалар.

Биргина Тошкент областида йигирмага яқин хотин-қиз шаҳар, қишлоқ ва посёлка Советларининг раислари бўлиб ишламоқда. 2333 хотин-қиз меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг депутатларидир. Область бўйича олий маълумотли хотин-қизлардан 770 киши соғлиқни сақлаш муассасаларида ва бошқа соҳаларда, 2986 киши ўрта медицина ходими, 5082 киши ўқитувчи бўлиб ишламоқда.

Ўзбек халқининг миллий ифтихори бўлган пахтадан мўл ҳосил етиштиришда область хотин-қизлари ўзларининг баракали ҳиссаларини қўшмоқдалар. 1956 йили мўл пахта ҳосили етиштирганлари учун областимиз хотин-қизларидан 680 киши ҳукумат орден ва медаллари билан мукофотланди. 8 киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон олишга сазовор бўлди.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун 22 минг хотин-қиз СССР орден ва медаллари билан мукофотланди. Хотин-қизлардан 57 кишига эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди.

Мамлакатимиз хотин-қизлари ишлаб чиқаришда ва ижтимоий-сиёсий ҳаётда актив қатнашиш билан бирга, ёш авлодни тарбиялашдек ғоят муҳим ва масъулиятли вазифани ҳам шараф билан бажармоқдалар. Коммунистик партия ва Совет давлати хотин-қизларга ўзларининг ижтимоий фойдали меҳнатларини оналик бурчлари билан бирга қўшиб олиб боришлари учун кенг имконият яратиб бермоқдалар. Кўп болали ва якка оналарга моддий ёрдам тариқасида ҳамда гўдакларнинг соғлом ва бақувват бўлиб улғайишлари учун давлат томонидан йил сайин катта маблағлар ажратилмоқда. Туғруқхоналар, оналар ва болалар консультациялари, болалар яслилари ва боғчаларининг кенг тармоқлари барпо этилган. Масалан, Ўзбекистонда ҳозир 2300 болалар боғчаси ва яслиси бор. 200 мингга яқин бола колхозлардаги болалар боғчаси ва яслиларда тарбияланмоқда. Республикада 3 мингдан ортиқ даволаш-профилактика муассасалари ва бошқа болалар муассасалари ишлаб турибди.

Меҳнаткашлар тўғрисида чинакам ғамхўрлик қилиш бутун жамият иши, умумдавлат иши бўлган бизнинг мамлакатимизда, шунингдек социализм қураётган бошқа халқ демократияси мамлакатларида хотин-қизлар ана шундай юксак даражада қадр-қиммат топиб, иззат-ҳурмат қилинмоқдалар.

Капитализм дунёсидаги хотин-қизларнинг аҳволи бутунлай бошқачадир. Уларда қашшоқлик, ҳуқуқсизлик меҳнаткаш хотин-қизларнинг мудҳиш йўлдошидир. Лекин капиталистик, мустамлака ва қарам мамлакатлардаги хотин-қизларнинг ҳуқуқсиз аҳволи, моддий жиҳатдан бениҳоя зўр азоб-уқубат чекаётганликлари, империалистларнинг урушга тайёргарлик кўриб, халқларнинг бошига оғир кулфат солаётганликлари хотин-қизларни тинчлик ва демократия учун, ўз болаларининг ҳаёти ва бахти учун, меҳнаткашларнинг турмушини яхшилаш учун курашга бирлаштирмоқда. Дунё хотин-қизлари тинчлик учун, атом ва водород қуролларини тақиқлаш учун актив курашмоқдалар, ўзларининг ва болаларининг осойишта ҳаёти ва истиқболи учун курашда совет хотин-қизларидан ўрнак олмоқдалар.

Ўзбекистон хотин-қизлари шу кунларда янги бир тарихий воқеа арафасида турибдилар. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети шу йил март ойида республика хотин-қизлар съездини чақириш тўғрисида қарор қабул қилди. Ҳозирги кунда республикамизнинг барча область ва районларида ана шу съездга тайёргарлик ишлари кенг авж олиб кетди. Бу съезд республика хотин-қизлари ҳаётида катта сиёсий воқеа бўлиб, ўзбек хотин-қизларининг Совет ҳокимияти даврида босиб ўтган шонли йўлини ва бу йўлда эришилган муваффақиятларини якунлайди. Бу съезд хотин-қизларнинг барча куч ва ғайратини республика олдида турган хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга тўла сафарбар қилишда катта роль ўйнайди.

Республика хотин-қизлар съездининг чақирилиши, ленинча миллий сиёсатнинг зўр тантанаси ва совет демократиясининг яна бир порлоқ ғалабаси бўлажак.

Х. САМАТОВА,
юридик фанлари кандидати.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони Ботир Бобоев

Улуғ Ватан уруши бошланган 1941 йил... Бутун совет халқи Ватан мудофаасига отланган. Қорақалпоғистонда молия системасида хизмат қилувчи Ботир Бобоев ҳам фронтга бориш, она тупроқни фашист галаларидан тозалаш иштиёқи билан ёнарди. Ҳарбий комиссарликка келганида унга шундай жавоб қилишди:

— Ҳозир сизнинг жойингиз фронт орқасида бўлиши керак. Душман устидан ғалаба қозониш учун бу ерда ҳам жуда кўп ишларни қилиш зарур.

Орадан анча вақт ўтди. Душман мамлакат ичкарисига силжирди. Гитлерчи босқинчиларнинг Москва ва Ленинградга яқинлашиб келаётгани, Украинадаги ваҳшийликлари ҳақида Совет информация бюросининг ахборотини эшитганда Бобоевнинг бутун қалби зирқиради, душманга нисбатан ғазаб-нафрати қайнади. Кўнгилли бўлиб фронтга кетиш ҳақида яна ариза берди ва бу сафар ўз айтганида қатъий туриб олди.

Армия сафига юборилганида ҳам Бобоев тўппа-тўғри фронтга бормади. Олдин ёш жангчилар курсини тамомлади, сўнг младший командирлар тайёрловчи мактабга қабул қилинди. Ундаги жанговар характер мактабдаги ўқув шароити таъсирида ташкил топди, артиллерия қуролини жуда яхши билиб олди.

1942 йил баҳорида Бобоев танкка қарши кирув артиллерияси мактабига ўқишга юборилади. Шу йил сентябрь ойининг охирида офицер Бобоев харакатдаги армия сафига кетади. Ёш совет офицери Сталинград фронти участкаларидан бирида бўлган биринчи жангдаёқ ўз қобилиятини кўрсатди.

Немис фашистлари Сталинград остоналарида тор-мор келтирилгандан сўнг армиямиз ҳужумга ўтди. Ғолиб Совет Армияси билан бирга Ботир Бобоев взводи ҳам шарққа қараб юрди. Орёл, Гомель, Минск ва бошқа жуда кўп шаҳарларни озод қилишда қатнашди.

1945 йил январь ойида Польшанинг Оборники шаҳрини озод қилиш учун бўлган жангда Бобоев командирлик қилган артиллерия батареяси ўз жанговарлик маҳоратини яққол намойиш қилди. Гитлерчилар нима қилиб бўлса ҳам бу шаҳарни қўлдан бермасликка ҳаракат қилдилар. Душман 10 та танк ва бирқанча ўзиюрар тўплар қўллаб-қувватлаб турган бир батальонга яқин пиёда аскарларини совет жангчиларига қарши юборди. Бунинг устига 20 га яқин фашист самолётлари армиямиз ишғол қилган олдинги позицияларни бомбардимон қиларди. Душман бизникилар ишғол қилган позицияга кучли миномёт ва артиллерия ўқларини ёғдириб, ҳаводан бомбалар ташлагач контратакага ўтди. Пиёда аскарлар олдида танклар келмоқда эди. Ботир Бобоев душман танклари жуда яқинлашиб келгунга қадар сабр қилиб турди. Сўнгра батареяга «Фашист танкларига қараб ўт очинг!» деб команда берди. Тўпдан отилган тўртта ўқ фазони титратиб юборди. Пиёда аскарлар олдида келаётган биринчи душман танки думбалоқ ошиб ёниб кетди. Артиллериячилар ўт очишни тўхтатмадилар. Яна 3 та фашист танки сафдан чиқарилди. Ҳаммаси бўлиб душманнинг 5 танки, 2 та ўзиюрар тўпи ва бир батальонга яқин пиёда аскарлари қириб ташланди. Шунингдек Польша-Германия чегараси яқинидаги Гарай шаҳрида бўлган жангда ҳам Бобоев бошқарган батарея душманнинг 2 танки, 4 та ўзиюрар тўпи ва бир ротага яқин пиёда жангчиларини сафдан чиқарган эди.

1945 йил апрель ойининг охирида Берлинни штурм қилишда ҳам Ботир Бобоев батареяси актив иштирок этди. Артиллериячилар бу гал ҳам она-Ватан учун жонбозлик кўрсатиб курашдилар. Қисқаси Сталинграддан то Берлингача босиб ўтилган жанговар йўл ва оламшумул- тарихий ғалабаларга муносиб ҳисса қўшиб, мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатгани учун Ботир Бобоевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган шарафли ном берилди.

Қаҳрамон офицер ҳозир ҳам Совет Армияси сафида хизмат қилишни давом эттирмоқда. Улуғ Ватан уруши ветеранлари совет комитетининг аъзоси бўлган Бобоев ҳозир Совет Армиясини янада мустаҳкамлаш ва қудратини оширишга қаратилган жамоат ишларида актив қатнашмоқда.

Суратда: (чапдан) биринчи **Ботир Бобоев** ўз қуролдош дўстлари билан. 1945 йил май ойида олинган сурат.

Ленинграддаги артиллерия тарихий музейидаги Улуғ Ватан уруши ҳақидаги материаллар орасида Совет Иттифоқи Қаҳрамони Бобоев ҳақида ҳам бир қанча ҳужжатлар ва фронтда олинган фотосуратлар бор. Музейга келувчилар бошқа экспонатлар қатори ўзбек халқининг содиқ фарзанди Бобоев тўғрисидаги материалларни ҳам қизиқиш билан кўздан кечирмоқда.

В. МАНСВЕТОВ,
Ленинграддаги артиллерия тарихи музейининг старший илмий ходими.

ОНАЛАРНИНГ ХАЛҚАРО ДОИМИЙ КОМИТЕТИ СЕССИЯСИ

СОФИЯ, 20 февраль. (ТАСС). Бугун Софияда оналарнинг Халқаро доимий комитети III сессияси очилди.

Сессия ишларида 27 мамлакатнинг, шу жумладан Совет Иттифоқи, Хитой, Чехословакия, Англия, Австралия, Индонезия, Франция, Япония ва бошқа мамлакатларнинг вакиллари қатнашмоқда.

Сессия тинчлик учун, атом ва водород қуролини тақиқлаш учун кураш масалаларини, болаларнинг билим олишини яхшилаш ҳамда уларни тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик руҳида тарбиялаш тўғрисидаги, жаҳоннинг турли мамлакатларидаги оналар ўртасида алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилади.

Сессияни оналарнинг Халқаро доимий комитети раиси, тинчлик йўлидаги ҳаракатнинг ҳамда халқаро хотин-қизлар ҳаракатининг машҳур арбоби доктор Андреа Андреен очди.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ХОТИН-ҚИЗЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИДА

КОЛОМБО, 20 февраль. (ТАСС). Осиё ва Африка мамлакатлари хотин-қизларининг конференцияси бугун қулликка қарши ҳамда хотин-қизлар ва болаларнинг сотилишига қарши кураш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Сўзга чиққан нотиқлар мустамлака ўтмишининг меросларини тамомила йўқотиш соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар ҳақида гапирдилар.

Гана вакили ўз мамлакатида илгаригидек қуллик йўқлигини, аммо хотин-қизлар ва болалар меҳнатини эксплуатация қилиш ҳоллари ҳали ҳам юз бераётганлигини айтди.

Хитой Халқ Республикаси делегациясининг аъзоси Цао Мэн-чун ўз сўзида Хитой аҳолиси турмуш даражасининг оширилганлиги ҳамда ишсизликнинг тугатилганлиги ўтмишнинг оғир меросини йўқотишга ва хотин-қизлар аҳволини яхшилашга анча даражада ёрдам берди, деб таъкидлади.

Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Лакшми Менон кўрилаётган масала социал характерга эга эканлигини ҳамда бу масала фақат Совет Иттифоқида, Хитойда ва бошқа социалистик мамлакатлардагина тўла равишда ҳал этилганлигини кўрсатиб ўтди. Лакшми Менон айтдики, бу проблемани ҳал этиш учун хотин-қизлар ташкилотларигина эмас, балки тегишли мамлакатларнинг ҳукуматлари ҳам қатъий чораларни кўришлари лозим. Бу жиҳатдан, деди у, Совет Иттифоқидан ва Хитойдан ўрнак олиш керак.

Кун тартибидаги бу масалани муҳокама қилиш тушдан кейин конференциянинг ёпиқ мажлисида давом эттирилади.

ЖАЗОИРДА ЖАНГЛАР

ПАРИЖ, 20 февраль. (ТАСС). Жазоирда Жазоир миллий озодлик армияси отрядлари билан француз қўшинлари ўртасида шиддатли жанглар давом қилмоқда. «Пари журналь» газетасининг хабарида айтилишича, кейинги кунларда бўлган жанглар натижасида жазоирликлардан 110 киши ўлдирилган ва 30 киши асир олинган. Француз қўшинларининг талофати ҳақида газета хабарида ҳеч бир сўз айтилмайди.

Газетанинг ёзишича, француз қўмондонлиги жазоирликларга қарши жангларда артиллерия ва авиациядан кенг фойдаланмоқда.

Чехословакия Республикаси ҳукуматининг баёноти

ПРАГА, 20 февраль. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги хабар беради: 19 февралда Чехословакия Республикасининг ташқи ишлар министри Вацлав Давид Польша Халқ Республикасининг Чехословакиядаги элчиси Ф. Мазурга Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг 1958 йил 14 февралдаги баёнотига жавобан нота топширди.

Нотада айтиладики, Чехословакия Республикаси ҳукумати Польша Халқ Республикаси ташқи ишлар министри А. Рапацкий томонидан Чехословакия Республикасининг Варшавадаги элчисига 1958 йил 14 февралда топширилган баёнотни олди. Бу баёнотда Марказий Европада атом қуролидан холи бўлган ҳамда Польша, Чехословакияни, Германия Демократик Республикасини ва Германия Федератив Республикасини ўз ичига олган зона вужудга келтириш тўғрисидаги таклиф муфассал тушунтириб берилган.

Чехословакия ҳукумати Польша ҳукуматининг таклифига Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XII сессиясидаёқ қўшилган эди ва атомсиз зона вужудга келтириш тўғрисида 1957 йил 14 декабрдаги баёнотида ҳамда Шимолий Атлантик пактида қатнашувчи давлатларнинг ҳукуматларига шу йил январь ойида топширилган ноталарида қилинган таклифга ўзининг рози бўлганлигини яна бир марта айтган эди. Польша Халқ Республикаси ҳукумати ва шу таклифга қўшилган Германия Демократик Республикаси ҳукумати сингари Чехословакия ҳукумати ҳам шундай фикрдадирки, Марказий Европада атомсиз зона вужудга келтириш халқаро кескинликни юмшатишга, шунингдек давлатлар ўртасидаги муносабатларда ишонч ўрнатилишига ёрдам берган бўлур эди ҳамда Европада ва бутун дунёда қуролсизланиш ва хавфсизликни таъминлашга доир кенг проблемаларни ҳал қилиш йўлида қўйилган катта қадам бўлур эди.

Чехословакия ҳукумати Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг меморандумини ўрганиб чиқди ва анча муфассал ишлаб чиқилган бу таклиф атомсиз зона вужудга келтириш тўғрисида конкрет музокаралар олиб бормоқ учун реал негиз бўлади деб ҳисоблайди. Чехословакия ҳукуматининг фикрича, шу зона доирасига кирадиган давлатлар оладиган мажбуриятларнинг ўзига хос мазмунини ҳамда тўрт давлатнинг ва бошқа давлатларнинг оладиган мажбуриятлари мазмунини тағин ҳам батафсил ишлаб чиқиш, асосан, шу зона территориясида атом қуролига хизмат қиладиган установкаларни, ускуналарни ва асбобларни, шу жумладан ракеталар учирадиган установкаларни тақиқлаш, зона территориясига қарши ва шу территориядаги ҳар қандай объектларга қарши атом қуролини қўлланишни тақиқлаб қўйиш, шунингдек таклиф этилган контроль принциплари Польша Халқ Республикасининг таклифлари тўғрисида шу вақтгача ўтказилиб келган музокараларнинг натижаларини ҳисобга олади ва битимга келишга йўл очади.

Чехословакия ҳукумати Марказий Европада атомсиз зона вужудга келтириш тўғрисидаги таклиф халқаро жамоатчиликнинг кенг доиралари томонидан яхши маъқулланганлигидан руҳланиб, қатнашувчи томонларнинг яхши нияти бўлган тақдирда бу таклифни амалга оширмоқ учун ҳозирги вақтда шарт-шароит мавжудлир деб, бу таклифнинг амалга оширилиши атомсиз зона доирасига киритиладиган давлатларнинг хавфсизлиги учун ҳам, шунингдек шу давлатлар қўшнилари ва Европадаги барча мамлакатлар учун ҳам катта аҳамиятга эга бўлур эди, деб умид билдиради.

Чехословакия ҳукумати атомсиз зона вужудга келтириш планини ҳамда шу планга тааллуқли ҳужжатларни ва гарантияларни янада муфассал ишлаб чиқиш, шунингдек қабул этиладиган мажбуриятларни амалга ошириш методларини ҳам янада муфассал ишлаб чиқиш мақсадида музокаралар ўтказишга қаратилган ташаббусни табриклайди, чунки бу масалага доир олиб бориладиган музокараларнинг натижали бўлиб чиқиши умумий халқаро вазиятга яхши таъсир ўтказган бўлур эди ва атомсиз зона вужудга келтириш тўғрисидаги таклифнинг амалга оширилиши бошқа масалаларни ҳал қилмоқ учун ҳам янада қулайроқ шароит яратиб берган бўлур эди, деб ҳисоблайди.

Чехословакия ҳукумати ва бутун чехословак халқи қуролсизланишга доир кенг битимга аста-секин эришишни ва Европада коллектив хавфсизликнинг чинакам самарали системасига эришишни астойдил истайдилар. Шу сабабли Чехословакия ҳукумати Совет Иттифоқи ҳукуматининг яқин фурсатда юксак доирада халқаро кенгаш чақириш тўғрисидаги таклифини батамом қувватлайди. Бундай кенгашда «совуқ уруш»ни тугатишга ҳамда жаҳонда тинчликни ва хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган тадбирлар, шу жумладан Марказий Европада атомсиз зона вужудга келтириш тадбирлари муҳокама қилинган бўлур эди.

Чехословакия ҳукумати, дейилади сўнгра нотада, Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг ташаббусини маъқуллаб, Польша Халқ Республикаси ҳукуматининг баёнотида айтилган таклифларга ўзининг қўшилганлигини билдиради ва ўзи ҳам шу таклифларнинг амалга оширилишига ёрдам беришга тайёрдир.

Бу нотанинг текстлари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи, Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия, Франция, Германия Демократик Республикаси, Бельгия, Дания ва Канада ҳукуматларига маълум қилмоқ учун шу ҳукуматларнинг дипломатик вакиллари бошлиқларига топширилди.

ТЕЛЕГРАФ ХАБАР ҚИЛАДИ

✦ «Франс-Суар» газетасининг хабарига қараганда, Кармо кўмир ҳавзасида (Франция) «Ла Тронкие» шахтасида тупроқ ўпирилиб тушган. Натижада бир шахтер ҳалок бўлган ва бири ярадор бўлган. Бу ҳалокат муносабати билан ва техника хавфсизлиги даражаси паст бўлишига қарши норозилик билдириш юзасидан шахтадаги 900 кончи забастовка эълон қилган.

✦ Лондондаги энг катта Альберт — Холл концерт залида Украина ССР давлат рақс ансамблининг гастроллари бошланди. Украин артистларининг концертлари лондонликларни ғоят қизиқтирди ва зўр муваффақият билан ўтди. Залдагилар совет артистларига қайта-қайта гулдурос қарсак чалдилар.

20 февраль. (ТАСС).

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

МАМАЙЧИЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Машҳур Донец шахтёри Николай Мамайнинг ажойиб ватанпарварлик ташаббуси ҳамма ерда қизғин қўллаб-қувватланмоқда. Республикамиз кочегаркаси — Оҳангарон шахтёрлари ҳам ўз касбдошлари усулини қўлланиб, ишлаб чиқаришда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритаётирлар. Шаҳар газетаси **«Ўзбекистон шахтёри»** ўзининг 22-сонида ана шу ҳақда ҳикоя қилади.

Газета «Николай Мамай ташаббуси асосида ишлаб, ҳар сменада нормадан ортиқча кўплаб маҳсулот ишлаб чиқарайлик!» деган умумий шапка остида икки бет материал берган. Газетанинг бошмақоласи ҳам ана шу темага бағишланган.

«Николай Мамай ташаббуси асосида ишланган навалоотбойчилар, — деб ёзади 9-шахта партия бюросининг секретари ўртоқ Х. Қодиралиев, — **ойлик пландан ташқари бир неча эшелон кўмир қазиб чиқардилар ва истеъмолчиларга юбордилар. Шахтанинг 1 ва 3-участка коллективлари бошқа участкаларга намуна бўлиб ишламоқдалар. Ҳар бир шахтёр ҳар сменада нормадан ташқари бир ярим, икки, уч тоннадан кўмир қазиб чиқармоқда.**

Николай Мамай ташаббусини кончилар орасида пропаганда қилиш ўзининг ажойиб натижаларини бермоқда».

Шунингдек айланма канал қурилиши 4-участка бошлиғи Н. Пуцман, ГРЭС қурилишининг бетончиси А. Мақсудов, кўмир разрези партия ташкилотининг секретари Ф. Мариничев ва бошқа ўртоқлар ҳам ўз коллективларининг аъзолари донгдор шахтёр ташаббусига қўшилиб, кунлик ва ойлик топшириқларни ортиғи билан бажариш учун астойдил меҳнат қилаётганликлари ҳақида ҳикоя қиладилар.

Газета бу муҳим темада разворот бериб, яхши иш қилган.

ХРОНИКА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Семён Андреевич **Скачковни** СССР Министрлар Советининг Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитетининг раиси қилиб тайинлади.

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ **М. Г. Первухинни** бошқа ишга ўтиши муносабати билан СССР Министрлар Советининг Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раиси вазифасидан озод қилди.

* * *

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Михаил Георгиевич **Первухинни** СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси қилиб тайинлади.

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ **Г. М. Пушкинни** бошқа ишга ўтиши муносабати билан СССРнинг Германия Демократик Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси вазифасидан озод қилди.

Телевизор экранида

22 ФЕВРАЛДА
19.30 Болалар учун мультипликацион фильм.
20.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.
20.20. Киножурнал.
20.30. Бадиий фильм — «Чапаев».

Редактор ўринбосари **М. ҚОРИЕВ.**

Контрреволюцион фитнанинг фош бўлиши

Мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонгач, орадан кўп ўтмай ички контрреволюцион кучлар ва чет эл интервенциясига қарши кураш бошланиб кетди. Ўша даврда Туркистон Совет республикасида ҳам синфий кураш жуда кучайган эди. Туркистондаги меҳнаткашлар оммаси революция ғалабасини сақлаб қолишда жуда катта қийинчиликларни енгиб ўтдилар. Мен Ўрта Осиёда бўлган гражданлар урушида иштирок этганман. Совет Армиясининг тузилганига қирқ йил тўлаётган шу кунларда ўша даврда рўй берган бир кичик воқиани ҳикоя қилиб бермоқчиман.

Кийим-бош ва қуролларни тартибга келтириш учун отрядимизни вақтинча фронт орқасига юборишган эди. Аммо 1919 йил 3 январь эрталаб соат 5 да отрядга шошилинч равишда жанговар тревога берилди. Ҳаммаёқни тезда йиғиштириб, қуролланган ҳолда фронтнинг олдинги линиясига бориш ҳақида буйруқ олдик. Ўша маҳалда фронт штабининг телефон алоқаси Чоржўйда эди. Ана шу линияда душман қўли билан узиб қўйилган телеграф алоқасини тиклаш бизнинг отрядимизга топширилди.

Бўлинмамиз бронланган платформада темир йўл бўйлаб олға қараб борарди. Биз билан бирга кетаётган телеграфист темир йўл ёқасидаги алоқа симларини кузатиб борди. Бу операцияга ўртоқ Чалий раҳбарлик қилди. У ҳар бир станцияга бориб етганда навбатдаги станция билан алоқа боғларди. У ерда ўзимизнинг одамлар борлигини аниқлагач, биз яна илгари қараб кетардик.

Қоровулқўюв разъезди билан алоқа боғланганда у ердан шундай жавоб олинди: фронтга бекорга овора бўлиб келаяпсиз, олдинги линиядаги армиянгиз ўраб олиниб, қириб ташланмоқда. Агар бу ерга келсангиз сиз ҳам тирик қолмайсиз. Чалий разъездда душман одамлари ўтирганини дарҳол фаҳмлади. Биз бу писандан қўрқмай олдинга қараб юравердик.

Разъездга етишга икки километр қолганда платформадан тушиб, темир йўлнинг икки томонига бўлиндик ва бир сафга тизилиб олдинга томон силжидик. Разъездгача бир километр масофа қолганда темир йўлнинг ўнг томонидан икки кишининг қочиб кетаётганига кўзимиз тушди. Қизил аскарлардан тўрт киши уларнинг кетидан қувиб кетди. Уч километрга яқин йўл юриб улар душманга етиб олдилар. Орада отишма бошланди. Душманнинг бири—капитан Бобчинский яраланиб, ҳалок бўлди. Иккинчиси алоқачи Машков (Тошкентдаги катта боғ эгасининг ўғли) оқ байроқ кўтариб таслим бўлди. Асир олинган Машков отрядга олиб келингач уни фронт билан телеграф алоқасини тиклашга мажбур этдик. Фронт билан алоқа тиклангач, қизил аскарларнинг бир қисми Машковни ўлдириб юборишни таклиф этдилар. Лекин ўртоқ Чалий уни штабга топширишни маслаҳат берди.

Асирни фронт штабида сўроқ қилинганда жуда муҳим сирлар билиб олинди. Маълум бўлишича капитан Бобчинский ва Машков Тошкентдаги маҳфий Туркистон ҳарбий ташкилоти билан алоқадор экачлар. Туркистон Совет республикасига хоинлик қилган ҳарбий комиссар Осипов ва инглиз генерали Маллисон ҳам шу маҳфий ташкилотга бош қўшганлар. Бобчинский ва Машковга маҳфий ташкилот томонидан фронт линиясини кесиб ўтиб Закаспийдаги оқ гвардиячилар ҳукумати ихтиёридаги Англия қўшинларининг генерали Маллисон билан алоқа боғлаш топширилган экан. Бебош жосуслар ана шу вазифани бажаришга кетатуриб, йўлда телеграф алоқасига зарар етказганлар.

Машковни тинтув қилинганда унинг ёнидан инглиз шифровкасидан ташқари хоин Осиповнинг энг яқин ёрдамчиси Цветковнинг ўз хотинига ёзган хати ҳам топилди. Хатда қуйидаги мазмун ифода қилинган эди: Тошкентда совет ҳокимияти тез кунда супуриб ташланади, Закаспий фронти ҳам йўққа чиқади ва мен тезда сени олдингга, Ашхабодга борурман...

Совет ҳукумати Тошкентда советларга қарши фитна уюштирилаётганлигини биринчи марта ана шу хат орқали билиб қолди. Шундан сўнг дарҳол шошилинч чоралар кўрилиб, контрреволюцион фитна тайёрлаётганларнинг бир қисми қамоққа олинди. Шунинг натижасида 1919 йил 19 январда Тошкентда Совет ҳокимиятига қарши кўтарилган исённинг унча кенг қулоч ёймаслигига эришилган эди.

Г. П. НАЗАРЯНЦ,
Туркистондаги гражданлар урушининг қатнашчиси, 1920 йилдан бери КПСС аъзоси.

ЭСЛАШ

I

(Бир жангчи хотирасига)
Сменадан қайтганим чоғи
Ёнбошлайман кровать узра.
Узоқ хаёл сураман гоҳи
Суратингдан кўз узмай сира.
Оғушига тортади кечмиш,
Хотирланар йиллар бирма-бир
Ёшликдаги хотиралар хуш,
Йўқолмайди нурдек бир умр.
Иккимиз ҳам она бағрида
Қўзичоқдек улғайдик. Бироқ —
Қўзичоқдай бўзламадик ҳеч,
Йўргаклади бизни бахт ҳар чоқ.
Боғчаларда биз бирга юриб,
Ҳатто нафас олдик баравар.
Кўксимизни ерларга бериб
Ариқлардан сув ичдик бизлар.
Бўй ўлчардик ғоз туриб баъзан
Мен келардим сенинг
елкангдан.
Дер эдимки, етиб оларман,
Ёшим кичик, ахир укангман...

II

Сен юрмаган боғларни кездим,
Етаклади халқим иқболга.
Сен кўрмаган гулларни уздим,
Меҳнат билан етдим камолга.
Меҳнат менга бахш этди ором,
Даврим қўли бошим силади.
Ва қаҳрамон дея берди ном,
Мени Ватан, халқ табриклади.
Табрикладинг сен ҳам жигарим
Шодлигингдан тирилиб гўё.
Гўё дединг: «Яша, қаҳрамон!»
Рамкадан сен тушдинг...
Енмаён —
Ўтирдингда сўзлашдинг узоқ...
Суҳбатлашиб қонмадик асло!..
Гўё дединг: «Улғайдинг энди,
Энди сенсан ака, мен ука...»
— Йўқ! Ватан жангида
шонинг-ла —
Улғайгансан сен мангуликка!
Бўй ўлчашлик ҳеч ҳожат эмас,
Мен келаман сенинг елкангдан.
Қадоқ қўл-ла меҳнат постимда
Томчи қонинг оқлай олсам бас
Фахрланиб деймаң:
«Укангман!».

Юсуф ШОМАНСУРОВ

ЎҚУВЧИЛАР УЧРАШУВИ

Фрунзе районидаги 144-ўрта мактабда Совет Армиясининг 40 йиллигига қизғин тайёргарлик кўрдилар. Мактабнинг Ҳ. Турсунқулов номли пионерлар дружинаси яқинда ана шу шонли кунга бағишлаб сбор ўтказди. Сборда «Совет Армиясининг 40 йиллиги» деган темада доклад тингланди. Сўнгра сборга таклиф қилинган Семёнов ва подполковник Капров ўртоқлар Армиямиз ҳаётидан жанговар лавҳаларни сўзлаб бердилар.

Мактабда Совет Армиясига бағишлаб махсус деворий газета ва фото-газеталар ҳам чиқарилди. Бундан ташқари ўқувчилар Армия куни шарафига 15 тонна металл-лом тўпладилар.

А. САЙДАМИНОВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 22/II да **Алишер Навоий**, 23/II да кундуз **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим**, кечқурун **Йўлчи юлдуз.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 22/II да **Фарҳод ва Ширин**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Н. Ҳошимова** ва солист **Ж. Низомхўжаев** қатнашади, 23/II да кундуз **Қизил гул** («Аленький цветочек»), кечқурун **Ромео ва Жульетта.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Энг кекса цирк артисти **Михаил Калядин** раҳбарлигидаги қизиқчилар группаси гастролининг **сўнгги кунлари.** Тамоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни **3 марта тамоша** кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
22. 23 февралда
СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати

ТАМАРАХОНИМ КОНЦЕРТЛАРИ

Программада: жаҳон халқларининг ашула ва рақслари.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари квартети жўр қилади.

Программани тушунтирувчи ва роялда — **Софья Каракаш.**

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар ҳар куни кундуз соат 3 дан сотилади.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА
«Родина», Собир Раҳимов номли, «Искра», «Ёш гвардия», «Комсомол 30 йиллиги», «Ўзбекистон», «Ўзбекистон 25 йиллиги» кинотеатрлари ҳамда Темир йўлчилар ва Тикувчилар маданият саройлари экранларида кўрсатиш учун
БУЮК ЖАНГ
НОМЛИ ЯНГИ ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМ ЧИҚАРДИ

Улуғ Ватан уруши кунларида Сталинградда бўлган жанг ҳақида.

Сценарий автори — **Ю. Смирнитский.**

Режиссёр — **М. Славинская.**

Ҳарбий консультант — генерал-лейтенант **С. П. Платонов.**

Композитор — **Е. Макаров.**

Овоз оператори — **Д. Овсянников.**

Текст — **А. Сурковники,** текстни **Л. Хмара** ўқийди. Фильмда Давлат фильм фондининг ва СССР Ички ишлар министрлиги Марказий архивининг кинематериалларидан фойдаланилган.

Фильмни Қизил Байроқ орденли ҳужжатли фильмлар студияси 1957 йилда ишлаган.

Колхоз правлениелари ва колхозчилар диққатига!
«ТАШГОРКООПТОРГ»
колхоз ва колхозчилардан
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИНИ
комиссияга қабул қилиш учун
ШАРТНОМА ТУЗА БОШЛАДИ.

Кейин бу маҳсулотлар Тошкентга олиб келиб сотилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, К. Цеткин кўчаси, 72-уй.

Тошкент шаҳридаги 1-АВТОБУС ПАРКИГА
автобусларда ишлаш учун: кондукторлар ва 1-2 класс шоферлар
КЕРАК

Луначарское шоссе, 46-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Полиграфический проезд, 38-уйда турувчи **Соня Пинкусовна Каминкернинг** Жар кўча, 20-уйда турувчи Мордко Вольфович Каминкердан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 8-участка халқ судида кўрилади.

Собир Раҳимов кўчаси, Муваффақият тупик, 19-уйда турувчи **Фахрибанат Шайхутдиновна Махмутова-Шайхутдинованинг** Тахтапул кўчаси, 4-тупик, 48 уйда турувчи Ризван Махмутовдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 3-участка халқ судида кўрилади.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
РЕСПУБЛИКА КИНОУСТАНОВКАЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА
Кўча тасодифларга тўла
НОМЛИ ЯНГИ КИНО-КОМЕДИЯ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий автори — **Л. Карасев.**

Постановкачи режиссёр— **Сергей Сиделев.**

Бош оператор—**С. Иванов.**

Ролларда:
Л. Харитонов, В. Ларионов, Г. Черноволенко, Д. Осмоловская, В. Карпова, Е. Леонов, Г. Семёновлар қатнашади.

Фильмни «Ленфильм» киностудияси 1957 йилда ишлаган.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими—136, Маданият бўлими—132, Адабиёт ва санъат бўлими—29040. Қишлоқ хўжалик бўлими —135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 115,50, Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 02641. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-413.